Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

123 (7290) | Серада, 22 лістапада 1944 г. | Цана 20 кап.

Падобна таму, як Чырвоная Армія ў працяглай і цяжкай барацьбе адзін на адзін атрымала ваенную перамогу над фашысцкімі войскамі, працаўнікі совецкага тылу ў сваім адзінаборстве з гітлераўскай Германіяй і яе саўдзельнікамі атрымалі эканамічную перамогу над ворагам.

(І. СТАЛІН).

ЗАСЫПКА НАСЕННЯ—ВАЖНЕЙШАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ЗАДАЧА

Вызваленае сялянства Совецкай Беларусі паспяхова заканчвае сельскагаспадарчы год. За кароткі час праведзена значная работа па аднаўленню разбуранай ворагам сельскай гаспадаркі. Наперадзе яшчэ многа работы. Прадстаіць вырашыць рад складаных задач, каб поўнасцю ліквідаваць цяжкую спадчыну нямецкай акупацыі, вярнуць сельскую гаспадарку да даваеннага ўзроўню.

Адной з важнейшых задач у калгасах з'яўляецца цяпер засыпка насенных і страхавых фондаў. Ад забяспечанасці насеннем, ад яго якасці ва многім будзе залежаць поспех веснавой сяўбы 1945 года, далейшае ўмацаванне калгасаў. Партыйныя, совецкія і зямельныя органы абласцей і раёнаў абавязаны арганізаваць справу так, каб план засыпкі насення кожным калгасам быў выкапан цяпер, а не адкладаўся да вясны.

Разумеючы выключную народна-гаспадарчую важнасць насення — гэтага залатога фонда ўраджаю, — многія калгасы, вылічыўшыся з дзяржавай па абавязковых пастаўках, даўно засыпалі насенныя і страхавыя фонды. Да такіх калгасаў адносіцца, напрыклад, сельгасарцель «Першамайскі заклік», Магілёўскага раёна. Калгаснікі гэтай арцелі, паспяхова закончыўшы ўсе сельскагаспадарчыя работы, даўно закончылі і засыпку насенных і страхавых фондаў. У калгасе цяпер ідзе ачыстка насеннага матэрыялу, калгаснікі загадзя рыхтуюцца да веснавой сяўбы.

Але далёка не ўсюды так абстаяць справы. У многіх калгасах Бабруйскай, Палескай і Полацкай абласцей да засыпкі насенных і страхавых фондаў фактычна толькі яшчэ прыступаюць. Ёсць выпадкі, калі калгасы ўсё намалочанае збожжа раздаюць па працаднях, а не засыпаюць насенныя фонды, спадзяючыся, што ў іх яшчэ хопіць збожжа для засыпкі насення з неабмалочанага ўраджаю. Такая практыка з'яўляецца шкоднай, антыкалгаснай.

Да гэтых пор у радзе раёнаў недапушчальна зацягваецца абмалот ураджаю, што прыводзіць да з[illegible]ных страт і да псавання насеннага матэрыялу. Так, у калгасах Васілевіцкага раёна, Палескай абласці, яшчэ амаль палавіна ўраджаю ляжыць неабмалочаным. Справа гэта тут пушчана на самацёк, а таму многія калгасы не прыступалі да засыпкі насенных фондаў. Раён меў поўную магчымасць даўно закончыць абмалот збожжа. Тут толькі ў калгасах, апрача МТС, ёсць 20 ручных і 10 конных малатарань. Але ні райком партыі, ні райвыканком, ні райзо нічога істотнага не робяць, каб фарсіраваць абмалот, хутчэй засыпаць насенныя і страхавыя фонды.

Засыпка насенных і страхавых фондаў павінна рабіцца адборным матэрыялам з найбольш ураджайных і чыстых ад пустазелля ўчасткаў. Усе гатунковыя пасевы, якія захаваліся ў калгасах, павінны быць абмалочаны асобна, з мэтай скарыстання іх на насенне. Асаблівая ўвага павінна быць звернута на павелічэнне насенных фондаў такіх важнейшых харчовых культур, як грэчкі, пшаніцы і проса.

За час нямецкай акупацыі ў Беларусі намнога скараціліся пасеўныя плошчы такіх вядучых культур, як бульбы і ільну. Трэба прыняць усе захады, каб насенне гэтых культур было поўнасцю засыпана на ўсю запланіраваную плошчу. Калі ў тым ці іншым калгасе нехапае насеннай бульбы, трэба арганізаваць яе збор у калгаснікаў, закупку ці абмен на іншыя культуры ў суседніх калгасах. Усё насенне ільну з грамадскіх пасеваў трэба засыпаць у насенныя фонды, а таксама арганізаваць збор яго і закупку.

Вялікую ролю ў павышэнні ўраджайнасці соцыялістычных палёў адыгрываюць шматгадовыя травы. Яны ствараюць структурную, пладародную глебу, з'яўляюцца найлепшымі папярэднікамі пад лён і іншыя культуры. Усё гэта абавязвае партыйныя, совецкія і зямельныя органы раёнаў, а таксама кіраўнікоў калгасаў неадкладна ўлічыць усе насеннікі шматгадовых траў, добраякасна арганізаваць іх абмалот і поўнасцю захаваць насенне.

У пераважнай большасці калгасаў нашай рэспублікі адсутнічае насенне гароднінных культур. Таму неадкладна трэба арганізаваць збор і закупку яго ў калгаснікаў і сялян-аднаасобнікаў.

Калгасы, якія маюць лішкі збожжа, бульбы і іншых культур, павінны па рашэнню агульнага схода засыпаць насенныя фонды ў памеры да 10 працантаў звыш устаноўленага ім плана для аказання дапамогі вельмі пацярпеўшым ад нямецкіх захопнікаў калгасам.

Ужо цяпер трэба ўсюды арганізаваць ачыстку насення на зернеачышчальных машынах, а калі такіх няма, то прасцейшым спосабам: прасейванне на рэшатах і кружалах, правейванне на ветры. Кожны калгас павінен дабіцца, каб насенне было высока кандыцыйным. Наркамзем БССР, партыйныя і совецкія органы на месцах павінны не пазней 1 студзеня 1945 года аднавіць кантрольна-насенныя лабараторыі і забяспечыць суцэльную праверку насення на пасеўныя якасці.

Асаблівая ўвага ў кожным калгасе павінна быць звернута на ахову насеннага матэрыялу. Ні ў якім разе нельга скарыстоўваць насенне на іншыя мэты. Насенныя і страхавыя фонды калгаса— з'яўляюцца недатыкальнымі. Трэба жорстка караць таго, хто пакваліцца пажывіцца калгасным насеннем.

Клопаты аб насенні з'яўляюцца важнейшай дзяржаўнай справай. Кожны калгас, кожны аднаасобнік павінен мець добрае насенне на ўсю пасеўную плошчу. Гэта — адна з умоў атрымання высокага ўраджаю будучага года. Няма сумнення, што працоўнае сялянства нашай рэспублікі прыкладзе ўсе сілы, каб поўнасцю забяспечыць усю пасеўную плошчу добраякасным насенным матэрыялам.

Прыбыццё ў Маскву Прэм'ер-Міністра і Міністра Замежных Спраў Югаславіі пана Івана ШУБАШЫЧА

20 лістапада ў Маскву прыбыў з Белграда Прэм'ер-Міністр і Міністр Замежных Спраў Югаславіі пан Іван **Шубашыч**. Разам з панам **Шубашычам** прыбылі Намеснік Старшыні Нацыянальнага Камітэта Вызвалення Югаславіі п. Эдвард **Кардэль**, пасол Югаславіі ў СССР п. Станое **Сіміч**, прадстаўнік Нацыянальнага Камітэта Вызвалення Югаславіі ў Лондане генерал-маёр Владзімер **Велебіт**, генерал-лейтэнант Ф. Е. **Махін**, а таксама група членаў Совецкай Ваеннай Місіі ў Югаславіі на чале з генерал-маёрам А. Н. **Мельнікавым**.

На Кіеўскім вакзале прыбыўшых сустракалі Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў СССР І. М. **Майскі**, Загадчык 4-га Еўрапейскага аддзела Народнага Камісарыята Замежных Спраў СССР В. А. **Зорын**, в. а. Заг. Пратакольнага Аддзела Народнага Камісарыята Замежных Спраў СССР Г. І. **Фамін** і Начальнік Аддзела Знешніх Зносін Народнага Камісарыята Абароны генерал-маёр М. П. **Кутузаў**, а таксама Начальнік Югаслаўскай Ваеннай Місіі ў СССР генерал-лейтэнант В. **Церзіч** і прадстаўнік Брытанскага Пасольства ў СССР п. П. **Кроствейт**.

У чэсць прыбыўшых на вакзале была выстаўлена ганаровая варта і вывешаны сцягі Югаславіі і Совецкага Саюза.

Гутарка В. М. Молатава з панам І. Шубашычам

20 лістапада Народны Камісар Замежных Спраў СССР В. М. Молатаў меў гутарку з Прэм'ер-Міністрам і Міністрам Замежных Спраў Югаславіі панам І. Шубашычам.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 21 ЛІСТАПАДА

На востраве САРЭМА (ЭЗЕЛЬ) нашы войскі, пасля магутных удараў артылерыі, прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка ў вузкай частцы паўднёвай аканечнасці вострава і, развіваючы наступленне, з упорнымі баямі авалодалі населенымі пунктамі РАХУСЦЕ, КАЙМРЫ, НІСУМА, ІНДУ, КАУНІСПЯ, ЛЫОПАЛУ, ВІНТРЫ, ІНГЕЛАНДЗІ, ХЕІНАМА, КАРГІ, КАЛЦЕІ, ЛЯМАЯ, ОХЕСАРЭ, МЯССА, МОЙЗА, ТАРКЕН, САДЕВАХЕ, ЯРВЕ, КАВІ. Такім чынам, за дзень 21 лістапада на паўднёвай аканечнасці вострава ў руках праціўніка астаўся нявялікі плацдарм [illegible] у глыбіню, які ва ўсіх пунктах прастрэльваецца агнём нашай артылерыі.

19 лістапада авіяцыя Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота нанесла ўдар па караблях праціўніка ля паўднёвай аканечнасці вострава САРЭМА (ЭЗЕЛЬ). Прамымі ўдарамі патоплены два непрыяцельскія мінаносцы і два вартавыя карабелі, пашкоджаны тры транспарты, адзін партовы карабель і адна хуткаходная дэсантная баржа.

У Венгрыі нашы войскі авалодалі населенымі пунктамі ФЕЛДЭЭРЭ, ВЕРПЕЛЕТ, МАЙКА, КІШ НАНА, АБАШАР і чыгуначнай станцыяй ВЕРПЕЛЕТ.

У баях з 14 па 20 лістапада на тэрыторыі Венгрыі нашы войскі ўзялі ў палон 4.220 нямецкіх і венгерскіх салдат і афіцэраў. Такім чынам з 8 па 20 лістапада ў баях на тэрыторыі Венгрыі нашымі войскамі ўзята ў палон 11.920 нямецкіх і венгерскіх салдат і афіцэраў.

На другіх участках фронта — без змен.

За 20 лістапада нашы войскі падбілі і знішчылі 28 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 8 самалётаў праціўніка.

* * *

На востраве Сарэма (Эзель) нашы войскі перайшлі ў наступленне. Совецкая артылерыя абрушыла магутны агонь на ўмацаванні праціўніка. [illegible] нашы часці [illegible] прасоўваюцца ўперад. [illegible] Караблі Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота [illegible] наземных войск. Агнём нашых караблёў знішчана многа артылерыйскіх і мінамётных батарэй, разбураны дзесяткі дзотаў і іншых умацаванняў праціўніка. [illegible] немцы панеслі вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

* * *

У Венгрыі нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад. [illegible] Байцы [illegible] часці [illegible] Верпелет. [illegible] 600 нямецкіх і венгерскіх салдат і афіцэраў. [illegible] 17 кулямётаў, [illegible]

На паўднёвым захадзе ад горада [illegible] разведчыкі [illegible] немцы [illegible] ходных гармат, [illegible] контратак. Совецкія пехацінцы і артылерысты [illegible] падбіта 13 нямецкіх танкаў. На полі бою асталіся сотні варожых трупаў.

* * *

Авіяцыя Чырвонасцяжнага Балтыйскага Флота ў раёне Мемеля патапіла нямецкі транспарт водазмяшчэннем у 6 тысяч тон.

* * *

Войскі 3-га Украінскага фронта разграмілі на тэрыторыі Югаславіі часці эсэсаўскай дывізіі «Прынц Еўгені» і 117 пяхотнай дывізіі немцаў. Многа афіцэраў і салдат гэтых злучэнняў праціўніка ўзята ў палон. [illegible]

(БЕЛТА).

Снеданне ў В. М. Молатава ў чэсць Прэм'ер-Міністра Югаславіі пана І. Шубашыча

21 лістапада Намеснік Старшыні Соўнаркома СССР і Народны Камісар Замежных Спраў СССР В. М. Молатаў даў снеданне ў чэсць Прэм'ер-Міністра і Міністра Замежных Спраў Югаславіі пана Івана Шубашыча.

На снеданні прысутнічалі пан І. Шубашыч, Намеснік Старшыні Нацыянальнага Камітэта Вызвалення Югаславіі пан Эд. Кардэль, Пасол Югаславіі ў СССР пан С. Сіміч, Начальнік Югаслаўскай Ваеннай Місіі ў СССР генерал-лейтэнант В. Терзіч, Прадстаўнік Нацыянальнага Камітэта Вызвалення Югаславіі ў Лондане генерал-маёр В. Велебіт [illegible] З совецкага боку прысутнічалі Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў СССР В. Г. Дзеканозаў і І. М. Майскі, Загадчык 4-га Еўрапейскага аддзела НКЗС СССР В. А. Зорын, генерал-лейтэнант [illegible], генерал-маёр А. Н. Мельнікаў, в. а. Загадчыка Пратакольнага аддзела НКЗС СССР Г. І. Фамін [illegible].

У часе снедання В. М. Молатаў і пан І. Шубашыч абмяняліся прамовамі.

Уручэнне ордэна Суворава I ступені і ордэна Чырвонага Сцяга генералу арміі Г. Ф. ЗАХАРАВУ

Першы Намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. Н. М. Швернік уручыў учора, 21 лістапада, у Крамлі ордэн Суворава I ступені генералу арміі Г. Ф. Захараву, узнагароджанаму за ўзорнае выкананне заданняў камандавання на фронце барацьбы з нямецкімі захопнікамі.

Яму-ж за шматгадовую і бездакорную службу ў Чырвонай Арміі ўручан ордэн Чырвонага Сцяга.

Падарункі доблесным воінам

Працоўныя Мінска падрыхтавалі вагон пасылак байцам і афіцэрам Першай Гвардзейскай Стралковай Мінскай Чырвонасцяжнай ордэна Суворава дывізіі. У пасылках — канцылярскія прыпасы, цёплыя рэчы і інш.

20 лістапада вагон з падарункамі ў суправаджэнні дэлегацыі працоўных Мінска адпраўлен доблесным воінам.

(БЕЛТА).

МАСКВА, КРЭМЛЬ

Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза Правадыру народаў СССР

ЮСІФУ ВІСАРЫЁНАВІЧУ СТАЛІНУ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

Мы, працоўныя Заслаўскага раёна, Мінскай абласці, сабраўшыся на ўрачыстае пасяджэнне, прысвечанае 27-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай рэвалюцыі, звяртаемся да Вас з пісьмом і хочам падзяліцца поспехамі, атрыманымі працоўнымі нашага раёна да дня 27-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Наш раён тры гады знаходзіўся пад ярмом нямецкіх акупантаў. За гэты час насельніцтва раёна перанесла нечуваныя пакуты. Фашысцкія каты расстрэльвалі, закапвалі жывымі ў зямлю, кідалі ў студні, палілі ў агні людзей нашага раёна. Яны нанеслі велізарныя страты народнай гаспадарцы. Былі разграблены ўсе 77 калгасаў, знішчана ўсё пагалоўе жывёлы, разбураны ўсе прадпрыемствы. Немцамі былі спалены разам з людзьмі вёскі Бахметаўка, Калоніца, Вышкова і іншыя. Усяго нямецкімі людаедамі знішчана 3.938 чалавек, угнана ў нямецкае рабства 373 чалавекі. Але фашысцкім вырадкам не ўдалося надзець ярмо няволі нашаму народу. Наш народ не схіліў галавы перад нямецкімі прыгнятальнікамі. У радах Чырвонай Арміі і партызанскіх атрадах заслаўцы самаадданна змагаліся і змагаюцца як, і ўвесь совецкі народ, за чэсць і незалежнасць нашай Радзімы. Пасля чорнай ночы акупацыі, пасля дзікага разгулу нямецкіх людаедаў, мы зноў працуем свабодна на сваёй роднай зямлі. Менш, чым за чатыры месяцы свабоднай працы на аснове соцыялістычнага спаборніцтва з калгасным сялянствам Лагойскага раёна, да дня 27-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі мы прыйшлі з наступнымі паказчыкамі па аднаўленню разбуранай гаспадаркі раёна: адноўлена 77 калгасаў, 3 МТС, школы, бальніцы і іншыя дзяржаўныя і кааператыўныя прадпрыемствы і ўстановы. У калгасах адноўлена 51 МТФ, 50 аўцаферм, 31 птушкаферма. У выніку соцыялістычнага спаборніцтва наш раён датэрмінова выканаў абавязацельствы перад дзяржавай. Здана 42.048 пудоў збожжа, 100.110 пудоў бульбы, 1.482 пуды мяса, 7.728 літраў малака. Апрача гэтага мы сабралі і здалі ў фонд Чырвонай Арміі 22.692 пуды хлеба, унеслі на пабудову авіяэскадрыллі і танкавай калоны імені працоўных Мінскай абласці 123.511 рублёў грашыма, 94.000 рублёў аблігацыямі дзяржпазык і 335 пудоў хлеба. На Чацвертую грашова-рэчавую латарэю падпісаліся на 174 тысячы рублёў.

Але гэта толькі частка нашай шчырай удзячнасці Вам, таварыш Сталін, Чырвонай Арміі, якая вызваліла нас з нямецка-фашысцкай няволі.

Для калгасніц і калгаснікаў, рабочых і служачых інтарэсы дзяржавы, інтарэсы фронта вышэй за ўсё. Мы клянемся ўсяму совецкаму народу, роднай большэвіцкай партыі, совецкаму ўраду і Вам, таварыш Сталін, што не пашкадуем сваіх сіл, будзем дапамагаць Чырвонай Арміі канчаткова дабіць нямецка-фашысцкіх захопнікаў у іх уласнай бярлозе.

Няхай жыве 27-я гадавіна Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі!

Няхай жыве наша доблесная Чырвоная Армія!

Няхай жыве Усесаюзная комуністычная партыя большэвікоў!

Няхай жыве вялікі праслаўлены палкаводзец, усімі намі любімы Іосіф Вісарыёнавіч Сталін!

Сакратар Заслаўскага РК КП(б)Б ЧЭШСКІ.

Старшыня райвыканкома СТАШКЕВІЧ.

Старшыня пасялковага совета ВЯРБІЛА.

ЗАСЛАЎЛЬ, МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Сакратару райкома партыі тав. ЧЭШСКАМУ Старшыні райвыканкома тав. СТАШКЕВІЧУ Старшыні пасялковага совета тав. ВЯРБІЛА

Перадайце працоўным Заслаўскага раёна, якія сабралі 123.511 рублёў грашыма, 94.000 рублёў аблігацыямі дзяржпазык, трыста пяцьдзесят пудоў хлеба на будаўніцтва авіяэскадрыллі і танкавай калоны імені працоўных Мінскай абласці, маё брацкае прывітанне і падзяку Чырвонай Арміі.

І. СТАЛІН.

Уручэнне ордэнаў і медаляў Саюза ССР беларускім партызанам

18 лістапада намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Н. Я. Наталевіч уручыў ордэны і медалі групе беларускіх партызан і партызанак.

За доблесць і мужнасць, праяўленыя ў партызанскай барацьбе супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, і асобыя заслугі ў развіцці партызанскага руху ордэн Леніна ўручан т. т. Велігіну В. А., Сімоненку В. Н., Крывенчанку І. П.

За ўзорнае выкананне заданняў урада па развіццю партызанскага руху ў Беларусі і дасягнутыя поспехі ў барацьбе з нямецкімі захопнікамі ордэн Чырвонага Сцягу ўручан тав. Бірукову А. А.

Ордэн Чырвонага Сцягу ўручан т. т. Буднікаву П. В., Доўнару С. К., Кітаеву Н. І., Калілецу І. М., Лапатухіну Л. І., раней узнагароджанаму ордэнам Айчыннай вайны ІІ-й ступені, і другім—усяго 33 чалавекам. Ордэн Айчыннай вайны І-й ступені ўручан т.т. Ганчарову І. З., Дубініну В. І., Кавалеўскаму Т. Р., раней узнагароджанаму двума ордэнамі Чырвонай Звязды, і другім — усяго 12 чалавекам. Ордэн Айчыннай вайны ІІ-й ступені ўручан т.т. Бабкіну В. І., Губенку І. Ф., Леончанку Г. М. і другім— усяго 12 чалавекам. Ордэн Чырвонай Звязды ўручан т.т. Анікееву В. Н., Андрэеву Ф. Д., Беляеву А. К. і другім — усяго 83 чалавекам. Медалі «За отвагу» ўручаны 4 чалавекам, медаль «За боевые заслуги» — аднаму чалавеку.

Пасля ўручэння ўзнагарод старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Н. Я. Наталевіч сардэчна вітаў узнагароджаных і пажадаў ім поспехаў у рабоце.

(БЕЛТА).

Дапамога Новасібірцаў

У вызваленыя раёны Беларусі працоўныя Новасібірска адправілі 54 вагоны машыннага абсталявання і розных матэрыялаў, неабходных для аднаўленчых работ.

(БЕЛТА).

На магіле І. А. Крылова

ЛЕНІНГРАД, 21 лістапада. (ТАСС). Сёння на магіле І. А. Крылова ў некраполі Александра-Неўскай лаўры сабраліся прадстаўнікі ленінградскай грамадскасці ўшанаваць памяць вялікага байкапісца.

Мітынг, прысвечаны памяці І. А. Крылова, адкрыў начальнік Упраўлення па справах мастацтваў [illegible]

Доктар філалагічных навук прафесар Эйхенбаўм расказаў аб багацці крылоўскай спадчыны, аб народнасці творчасці паэта.

— Звыш трохсот выданняў баек І. А. Крылова,—гаворыць навуковы работнік публічнай бібліятэкі імені Салтыкова-Шчадрына таварыш Магілянскі,—адно з яркіх сведчанняў той папулярнасці, якую заваяваў байкапісец у народзе.

Пасля мітынга на магілу вялікага байкапісца ўскладзены вянкі.

Звышпланавай здачай збожжа і бульбы дзяржаве адказвае працоўнае сялянства на даклад таварыша Сталіна

МАЗЫР, 21 лістапада. (БЕЛТА). У адказ на даклад таварыша Сталіна аб 27-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі калгаснікі вобласці здаюць бульбу звыш плана ў фонд Чырвонай Арміі. Калгаснікі Хойніцкага і Жыткавіцкага раёнаў значна перавыканалі план здачы бульбы па абавязковых пастаўках.

Члены сельгасарцелі імені Варашылава, Баброўскага сельсовета, Мазырскага раёна, звезлі на нарыхтоўчы пункт звыш плана 145 цэнтнераў бульбы. Іх прыкладу паследваў калгас «1-е Мая», гэтага-ж сельсовета, які здаў звыш плана 50 цэнтнераў бульбы.

БРЭСТ. Натхнёныя дакладам правадыра, сяляне Смаленскага сельсовета, Брэсцкага раёна, абавязаліся ўзмацніць здачу збожжа ў фонд Чырвонай Арміі. Назаўтра-ж на ссыпныя пункты сельсовета яны даставілі звыш чатырох тон збожжа.

Сяляне вёскі Мокрае, датэрмінова разлічыўшыся з дзяржавай па ўсіх відах сельгаспаставак, здалі ў фонд Чырвонай Арміі з кожнага двара па тры пуды жыта. Селянін Курыльчык Іван у другі раз здаў у гэты фонд дзевяць пудоў збожжа.

Штодзённа на раённы пункт Загатзярно прыбываюць сотні падвод са збожжам. Толькі за тры апошнія дні сяляне раёна здалі ў фонд Чырвонай Арміі 180 тон збожжа. Апрача збожжа сяляне здаюць звыш плана бульбу.

МАЛАДЗЕЧНА. Па раёнах вобласці з вялікім уздымам праходзіць абмеркаванне даклада таварыша Сталіна. Сяляне Жупранскага сельсовета, Радашковіцкага раёна, у дзень святкавання 27-й гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі ўзялі абавязацельства здаць у фонд Чырвонай Арміі 2.000 пудоў збожжа. Сваё абавязацельства яны перавыканалі і здалі 2.400 пудоў збожжа.

Сяляне Агародніцкага, Палянскага, Даргінскага сельсоветаў, таго-ж раёна, разгарнулі паміж сабой спаборніцтва за ўзмацненне здачы збожжа і бульбы ў фонд Чырвонай Арміі. Сяляне Даргінскага сельсовета здалі 2.280 пудоў збожжа, значна перавыканаўшы сваё абавязацельства. Сяляне Анкуцкага сельсовета здалі ў фонд Чырвонай Арміі больш тысячы пудоў збожжа, 50 тон бульбы і чатыры тоны мяса.

ВЫВУЧАЮЦЬ ДАКЛАД ТАВАРЫША СТАЛІНА

МАГІЛЕЎ, 20 лістапада. (БЕЛТА). Працоўныя горада з велізарным інтарэсам вывучаюць даклад таварыша Сталіна. Словы правадыра аб перамогах совецкага народа на франтах Айчыннай вайны і ў тылу натхняюць рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў на новыя працоўныя подвігі.

На сходзе рабочых швейнай фабрыкі імені Валадарскага стаханаўка Геня Клебанава абавязалася ўзняць прадукцыйнасць працы. Сваё слова яна выконвае з чэсцю— за змену дае па пяць норм. У цэлым калектыў фабрыкі сутачнае заданне выконвае на 130 процантаў.

СТАХАНАЎСКАЯ ПРАЦА ЛЕСАРУБАЎ

РЭЧЫЦА. (БЕЛТА). Сярод лесарубаў, возчыкаў і служачых леспрамгаса рэгулярна праходзяць заняткі па вывучэнню даклада таварыша Сталіна аб 27-й гадавіне Кастрычніка.

На высокую ацэнку, дадзеную правадыром рабоце совецкага тыла, рабочыя адказваюць новым працоўным уздымам. Лесарубы Безуеўскага ўчастка Пятроўскі, Серак, Грыб і другія штодзённа выконваюць нормы выпрацоўкі на 120 процантаў.

Спецыяльнасць лесарубаў асвоілі дзесяткі жанчын. Лесарубы Екацерына Ашэнка, Марыя Крукоўская, Марыя Катлярова выконваюць нормы не ніжэй 110 процантаў.

За другую дэкаду лістапада леспрамгас значна перавыканаў план нарыхтоўкі і вывазкі драўніны.

НАРАДА ПАРТЫЙНАГА АКТЫВА

БАРАНАВІЧЫ, 21 лістапада. (БЕЛТА). Адбылася нарада гарадскога партыйнага актыва па дакладу таварыша Сталіна аб 27-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі.

Выступіўшы сакратар абкома КП(б)Б тав. Тур сказаў:

— Працоўныя подвігі рабочага класа нашай краіны дастойна ацэнены вялікім Сталіным. Абавязак комуністаў данесці сталінскія словы да кожнага рабочага, служачага і інтэлігента. Новым вытворчым уздымам працоўныя нашай вобласці адкажуць на даклад любімага правадыра.

Выступіўшыя ў спрэчках падзяліліся вопытам вывучэння даклада, расказалі аб новых абавязацельствах, якія ўзялі калектывы заводаў і фабрык горада.

УКЛЮЧЫЛІСЯ Ў СПАБОРНІЦТВА

МАГІЛЕЎ. У адказ на заклік металургаў Кузнецка і Магнітагорска чыгуначнікі Магілеўскага дэпо ўключыліся ва ўсесаюзнае спаборніцтва за датэрміновае выкананне гадавога вытворчага плана.

Перадавікамі спаборніцтва з'яўляюцца машыністы тт. Гарбузаў, Качмароў, Бронскі, Сарока і другія. Яны водзяць паязды дакладна па графіку.

АДНАЎЛЯЕЦЦА ЦЭНТР ПАЛЕССЯ

МАЗЫР. Кожны выхадны дзень тут праходзяць масавыя нядзельнікі па аднаўленню горада. На трох апошніх нядзельніках працавала звыш 10 тысяч чалавек. Яны склалі ў штабялі больш 100 тысяч штук цэглы, сабралі 33 тысячы тон металалому, нарыхтавалі 260 кубаметраў шчэбня.

Развіваем жывёлагадоўлю

Больш 400 галоў жывёлы і многа птушкі налічвалася да вайны на фермах нашага калгаса, якія былі зацверджаны экспанатамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Нямецкія захопнікі знішчылі ўсю грамадскую жывёлу, спалілі жывёлагадоўчыя будынкі. За аднаўленне грамадскай жывёлагадоўлі мы ўзяліся адразу-ж пасля вызвалення нашай вёскі.

У вёску я вярнуўся з фронта інвалідам, але калгаснікі зноў даручылі мне загадваць фермамі. За дзесяць месяцаў вольнага жыцця мы аднавілі ў калгасе тры фермы. На малочна-таварнай ферме ёсць ужо 28 галоў буйнай рагатай жывёлы. 12 кароў і 5 цялят, якія цяпер знаходзяцца на ферме, калгаснікам удалося захаваць ад акупантаў.

На ферму вярнуліся старыя работнікі. Гэта—даяркі Насця Давікова і Зіна Сівухіна, якія добрасумленнай працай павышаюць удой кароў. Калгас датэрмінова выканаў дзяржаўныя пастаўкі па малаку і апрача таго здаў звыш плана 4.500 літраў малака.

Сіламі работнікаў жывёлагадоўлі мы адрамантавалі і ўцяплілі на зіму жывёлагадоўчыя памяшканні — кароўнік, аўчарнік, птушнік. Для жывёлы нарыхтавана дастаткова кармоў. Кармы добра захаваны і выдаткоўваюцца па плану. Так, па кармавому рацыёну на дзень у нас прадугледжана на адну галаву буйнай рагатай жывёлы 16 кілограмаў грубых кармоў, а на авечку — 5 кілограм. Апрача грубых кармоў у рацыён уваходзіць сілас і карняплоды.

З дапамогай усіх калгаснікаў мы, работнікі жывёлагадоўчых ферм, пастараемся, каб грамадская жывёлагадоўля зноў стала вядучай галіной нашай арцелі.

Сямён ІСАЕНКА,
загадчык жывёлагадоўчых ферм калгаса імені Будзённага, Прапойскага раёна.

Вёскі адбудоўваюцца

ГОРКІ, (**Кар. «Звязды»**). Калгаснікі раёна праводзяць вялікую работу па ўпарадкаванню і адбудове спаленых нямецкімі захопнікамі вёсак. У кожным калгасе створаны будаўнічыя брыгады, якія будуюць новыя і рамантуюць старыя дамы. У першую чаргу дамы будуюцца і рамантуюцца для сем'яў франтавікоў, партызан і інвалідаў Айчыннай вайны.

У Макараўскім сельсовеце пабудавана ўжо 15 новых і адрамантаван 31 стары дом. У Кацелаўскім сельсовеце пабудаван 61 дом. У Рэкцянаўскім сельсовеце адрамантавана 79 дамоў. Усяго па раёну пабудавана 218 і адрамантавана 458 дамоў. Узмоцненымі тэмпамі ідзе будаўніцтва грамадскіх будынкаў калгасаў.

18 лістапада Намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Н. Я. Наталевіч уручыў ордэны і медалі групе беларускіх партызан і партызанак.

НА ЗДЫМКУ: група ўзнагароджаных комсамольскіх работнікаў Я. І. Баркуноў, В. Л. Лазебны, Е. П. Давідчык, А. С. Губкін, Л. А. Казлоўскі і В. Г. Самсонаў.

Фото А. Карніцкага і Л. Мазелева.

РЫХТУЕМСЯ ДА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

Чатыры месяцы таму назад над сінімі водамі Дняпра ўзышло сонца вызвалення. Яго прынесла нам Чырвоная Армія.

Тры годы нашы нівы таптаЛі чужынцы. Цяжкія раны нанеслі яны калгасу, які да вайны з'яўляўся перадавым у раёне. Па жывёлагадоўлі і паляводству два годы падрад мы з'яўляліся ўдзельнікамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. У 1940 годзе ад Галоўвыстаўкома атрымалі дыплом 2-й ступені, матацыкл і 5.000 рублёў грашыма. Арцельная гаспадарка ўвесь час расла, багацела. Асноўныя сельскагаспадарчыя работы былі механізаваны, на сядзібе калгаса высіліся прыгожыя грамадскія будынкі.

Усё гэта знішчылі немцы. Аднаўляць калгас нам прыйшлося амаль на пустым месцы. Але з якой актыўнасцю ўзяліся калгаснікі за аднаўленчую работу!

Хутка пачалася ўборка сенажацей, на якую выйшлі 10 старых калгаснікаў. Убраць у тэрмін яны, вядома, не маглі. Тады за косы ўзяліся жанчыны. Пры дапамозе 70-гадовага Кірылы Осіпавіча Казакова і 68-гадовага Васіля Карпавіча Нікіціна жанчыны настойліва авалодвалі касьбой. Ініцыятарамі гэтай справы з'явіліся дзяўчаты-комсамолкі Вера і Анна Шэндзеравы і рахункавод Вера Пятрова.

Сенажаць убралі за 7 дзён і адразу-ж прыступілі да жніва. Вытворчая актыўнасць калгаснікаў была надзвычай высокая—працавалі ўсе—і старыя і малыя. Менш паўтары нормы ніхто не выконваў.

Нялёгка было з малацьбой. Малатарні немцы знішчылі, а гумны спалілі. Што рабіць? Але і тут таксама прыйшлі на дапамогу старыя Платон Дзівакоў і Міхаіл Аўсейкаў, якія сабралі малатарню. Машыністам ўзялася працаваць Прося Аўсейкава. Ад цямна да цямна гудзела малатарня. Яна намалачвала за дзень да двух тон збожжа. Лепшае збожжа здавалі дзяржаве. Вазілі збожжа Лявон Дзівакоў, Соня Раманоўская і іншыя. Яны рабілі па два рэйсы за дзень. Так своечасова было адвезена дзяржаве 540 пудоў хлеба ў лік абавязковых паставак.

Своечасова выканалі і бульбапастаўкі. Калгасніцы Ніна Казакова, Наста Макарэнка і многія іншыя працавалі за двух, за трох. Таксама з поспехам правялі ўсе астатнія сельскагаспадарчыя работы. За высокі ўраджай будучага года мы змагаліся і змагаемся цяпер. Так, азімая сяўба ў нас праведзена ў лепшыя агратэхнічныя тэрміны. Замест 60 гектараў, вызначаных па плану, пасеяна 85 гектараў. У паўтара раза перавыканан план зяблевага ворыва. Перад намі стаіць задача асвоіць усю пуставаўшую пры немцах зямлю.

Нашы калгаснікі аднадушна адгукнуліся на заклік украінскіх земляробаў і здалі ў фонд Чырвонай Арміі 180 пудоў хлеба і 240 пудоў бульбы, а таксама многа гародніны і іншых прадуктаў.

Каб хутчэй аднавіць арцельную гаспадарку калгаснікі не шкадуюць сваіх сіл, працуюць выключна самаадцана. Да нямецкай акупацыі ў нашым калгасе налічвалася 50 рабочых коней, а цяпер ёсць толькі 20. Мала ў нас цяпер і рабочых рук. Так, да вайны ў калгасе было 280 працаздольных калгаснікаў, з іх — 120 мужчын. А цяпер у калгасе, улічваючы і малых і старых—170 чалавек. Але ўсе яны працуюць выключна самаадцана. Паказчыкамі гэтага з'яўляюцца выпрацаваныя калгаснікамі працадні. За апошні месяц дзед Казакоў выпрацаваў 61 працадзень і наогул менш 39 працадзён за месяц у калгасе ніхто не выпрацаваў.

З вялікай радасцю сустрэлі калгаснікі даклад і загад правадыра народаў таварыша Сталіна аб 27-й гадавіне Вялікага Кастрычніка. Словы правадыра натхняюць калгаснікаў на яшчэ лепшую працу. Зараз мы ачышчаем насенныя фонды, загадзя рыхтуемся да веснавой сяўбы.

Лукаш КУЗЬМЯНКОЎ,
старшыня калгаса «Першамайскі заклік», Магілеўскага раёна.

РУЧНЫ КУЛЯМЁТЧЫК

Два з палавінай годы, з першых дзён вайны, Васілій Матусевіч працаваў токарам машынатрактарнай станцыі. МТС гэтая знаходзілася ў далёкай Сібіры, па суседству з дзікай тайгой, у 200 кіламетрах ад чыгункі.

Але і тут, у глушы, да Васілія Матусевіча даносіліся раскаты вайны. Немец пад Масквой. Немец на Каўказе. Фашысцкая арда дакацілася да Сталінграда, блакіравала горад Леніна...

Слухаючы гэтыя цяжкія весткі, токар з Віцебска Васілій Матусевіч з нецярпеннем чакаў, калі яго прызавуць у армію, на фронт.

У сакавіку гэтага года Васілія Матусевіча прызвалі ў армію. Было гэта ўжо ў дні наступальных баёў, калі воіны Чырвонай Арміі гналі ворага з роднай зямлі.

Васілій трапіў у запасную часць, дзе навучаўся ваеннай справе. Ён стараўся, але яму ўсё здавалася, што можна вучыцца яшчэ лепш. Часта, бывала, падыходзіў ён да карты і моўчкі вадзіў па ёй пальцам. Вось тут, пад Калінкавічамі, ён нарадзіўся, а вось тут, у Віцебску, ён працаваў, правёў лепшыя годы свайго жыцця. Цяпер там немец. Дакуль гэта будзе прадаўжацца? Калі, нарэшце, ён паедзе на фронт і, сам вось гэтымі рукамі, пачне знішчаць нямецкіх забойцаў. І ён вучыўся з патроенай энергіяй.

Вось і першы бой. Страшныя былі гэтыя гадзіны.

Васілій Матусевіч выстаяў. Дзевяць разоў у гэты дзень пераходзілі немцы ў контратаку. Але сын Беларусі не папяціўся, не аддаў ворагу ні аднаго вяршка адваяванай роднай зямлі. Пройдуць годы, многае быллём зарасце, але гэтых хвілін, калі Матусевіч са сваімі таварышамі па зброі стрымліваў апошні націск ворага, каб праз гадзіну самому рынуцца ўперад, — гэтых хвілін ён не забудзе ніколі.

Ляжыць ён, ручны кулямётчык Васілій Матусевіч, за кустом і глядзіць на немцаў, якія набліжаюцца. Многа іх, не пералічыць. Ідуць, паўзуць, і кожны з іх нясе смерць. Матусевіч ведае: націсне ён на спускавы кручок кулямёта, і менш смярцей будзе глядзець на яго. Але яму хочацца забіць немцаў як мага больш. І ён чакае, чакае...

— Цяпер пара... — рашае кулямётчык, калі немцы знаходзіліся не больш, як у паўсотні метраў ад яго. І Васілій пачаў касіць іх. Ён нават не адчуў у гарачцы бою, як варожыя кулі ўпіліся яму ў плячо, у нагу. Зялёная трава навокал яго была забрызгана крывёю. Матусевіч страціў прытомнасць.

Ачнуўся Васілій пад вечар. Навокал бязлюдна, ціха. Сонца апошнімі праменнямі пазалаціла луг, лес, рэчку. Ціхі ветрык лёгка гайдае лісце. Кулямётчык бачыў усё гэта і адчуваў глыбокую радасць, што ўласнымі рукамі знішчае немцаў.

Праз тыдзень у шпіталь, дзе лячыўся Васілій Матусевіч, прыехаў генерал.

— Вы храбра, умела змагаліся за Совецкую Беларусь,—сказаў ён кулямётчыку.

Генерал уласнымі рукамі прышпіліў да грудзей беларуса-воіна ордэн Айчыннай вайны першай ступені.

Р. СЯРГЕЕЎ.

ВУЧОБА СЕЛЬСКАГА АКТЫВА

ЦЕРАХАЎКА. У раёне арганізавана і працуе 6 сельскіх палітшкол. У іх займаюцца старшыні сельсоветаў і калгасаў, брыгадзіры, звеннявыя, сельскі актыў калгаснай вёскі. Добра працуе палітшкола ў Дуброўскім сельсовеце, якой кіруе прапагандыст райкома партыі тав. Ратлер. Тут рэгулярна займаюцца 50 чалавек. Слухачы вядуць канспекты. Імі законспектаваны I і II главы Кароткага курса гісторыі партыі, кніга таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза». Зараз наведваючыя школу прыступілі да глыбокага вывучэння даклада таварыша Сталіна аб 27-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі.

Сакратар партарганізацыі Дуброўскага сельсовета тав. Ткачэнка арганізаваў вывучэнне даклада таварыша Сталіна ва ўсіх сельгасарцелях сельсовета. У калгасе «Чырвонаполле» комсамолка Салаўёва правяла з калгаснікамі тры гутаркі па вывучэнню даклада таварыша Сталіна. У некалькіх брыгадах тав. Ткачэнка правёў чыткі даклада. У калгасах гэтага сельсовета працуе 15 гурткоў па вывучэнню даклада таварыша Сталіна.

(БЕЛТА).

Выдатна падрыхтаваліся да зімы

ГОМЕЛЬ, 21 лістапада. (БЕЛТА). Паравоз машыніста ордэнаносца тав. Кураша першым у Гомельскім дэпо атрымаў пашпарт гатоўнасці да зімы.

Машыніст Кураш са сваім памочнікам Буйкоўскім зрабілі зімнюю абшыўку неабходных частак, зашклілі вокны, наладзілі электраасвятленне, арганізавалі афарбоўку паравоза. Камісія прызнала іх паравоз выдатна падрыхтаваным да зімы.

Зараз паравозная брыгада машыніста Кураша водзіць паязды паскоранымі тэмпамі. У адказ на заклік металургаў гэта брыгада абавязалася працаваць на сваім паравозе ў зімовых умовах толькі на выдатна.

Аднаўляе работу лямцавая фабрыка

Калектыў Мінскай лямцавай фабрыкі многа і ўпорна працаваў над аднаўленнем свайго прадпрыемства, разбуранага нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Ужо адрамантаваны дзве часальныя машыны, амерыканка-шчыпалка, адноўлены дзве скважыны і кацельная. На фабрыку дастаўлена сыравіна. З падачай электраэнергіі фабрыка ўступіць у строй дзеючых прадпрыемстваў сталіцы.

(БЕЛТА).

ТВОРЧАЯ ПРАЦА НА ВЫЗВАЛЕНАЙ ЗЯМЛІ

З велізарнай радасцю сустрэў совецкі народ вестку аб поўным вызваленні ўсёй нашай зямлі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Чырвоная Армія, вызваліўшы часова захопленую немцамі совецкую тэрыторыю, вызваліла з гітлераўскай няволі мільёны совецкіх людзей, вярнула іх да свабоднага і раднаснага жыцця, да творчай працы на карысць сваёй краіны. Такі вось бліскучы вынік гераічнай барацьбы Чырвонай Арміі і ўсяго нашага народа.

«Соцыялістычны лад, народжаны Кастрычніцкай рэволюцыяй, — указвае таварыш Сталін, — даў нашаму народу і нашай арміі вялікую і неперааданімую сілу. Совецкая дзяржава, не гледзячы на цяжкае брэмя вайны, не гледзячы на часовую акупацыю немцамі вельмі вялікіх і эканамічна важных раёнаў краіны, у ходзе вайны не скарачала, а год ад году павялічвала забеспячэнне фронта ўзбраеннем і боепрыпасамі... Совецкія людзі адмаўлялі сабе ў многім неабходным, ішлі свядома на сур'ёзныя матэрыяльныя нястачы, каб больш даць фронту. Беспрыкладныя цяжкасці цяперашняй вайны не зламалі, а яшчэ больш загартавалі жалезную волю і мужны дух совецкага народа. Наш народ па праву заслужыў сабе славу гераічнага народа».

Совецкая ўлада — сапраўды народная ўлада — згуртавала пад сцягам Леніна—Сталіна ўсё насельніцтва нашай краіны. Адзінства нашага народа, яго адданасць совецкай уладзе і гатоўнасць абараняць яе ад пасяганняў ворага з асобай сілай сказаліся ў годы Айчыннай вайны супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Яшчэ больш дарагой і любімай стала совецкая ўлада мільёнам совецкіх грамадзян, якія былі часова адарваны ад маці-Радзімы і знаходзіліся пад нямецкім ярмом. У пакутлівыя месяцы і годы нямецкай акупацыі не было таго дня, той гадзіны, калі-б нашы людзі не ўспаміналі свайго шчаслівага жыцця пры совецкай уладзе, не марылі аб яе звароце. Ніколі не пакідала іх надзея, што совецкая дзяржава выручыць сваіх сыноў з бяды, сарве з іх ланцугі фашысцкага рабства. Гэта надавала совецкім людзям у акупіраваных ворагам раёнах сілы для супраціўлення і барацьбы.

І вызваленне з фашысцкага палону прыйшло. Яго прынеслі доблесныя воіны Чырвонай Арміі, якія ў суровых баях адваёўвалі ў ворага кожны кілометр совецкай тэрыторыі. Вызваленне ад нямецкай акупацыі кожнага горада, пасёлка, вёскі азначала, што новыя сотні і тысячы людзей літаральна выратаваны ад фізічнай смерці, ад пагражаўшага ім знішчэння. Зварот совецкай улады для іх роўназначны звароту жыцця. І хоць вуліцы вызваленых Чырвонай Арміяй гарадоў скрозь і ўсюды былі ператвораны немцамі ў руіны, хоць былі ўзарваны заводы, разароны вёскі, спалены універсітэты і школы, але людзі, якія толькі-што атрымалі свабоду, не апускалі рук перад тварам, здавалася-б, неперааданімых цяжкасцей. Яны цвёрда ведалі, што, раз вярнулася родная совецкая ўлада, не страшны ніякія цяжкасці і нястачы. Добра сказаў стары ўкраінскі калгаснік з сяла Васількова на Кіеўшчыне Раман Дзімітрыевіч Засуха: «Мелі мы да вайны ўсяго ўволю, жылі ў дастатку і багацці. А прыйшоў немец — пайшло ўсё прахам, разбурыў, разграбіў нашу гаспадарку, працай нажытую. Не раз кожны думаў — ці дажыве да радаснага дня вызвалення. Але вярнулася наша родная совецкая ўлада, і быццам зноў мы на свет нарадзіліся. Весялей жыць стала. І пагаварыць вольна можна, і кавалак хлеба з'есці. І працаваць радасна».

Аднаўленне прамысловасці, сельскай гаспадаркі, культурных і бытавых устаноў у вызваленых раёнах стала сапраўды ўсенароднай справай. Совецкая дзяржава, увесь народ прыйшлі на дапамогу вызваленым гарадам і сёлам. У друку прыводзіліся ўжо мноства фактаў і лічбаў, характарызуючых размах і першыя вынікі аднаўленчых работ. Але і самымі яркімі лічбамі не вымерыць усю глыбіню змяненняў, якія адбыліся за кароткі тэрмін у жыцці, у быту мільёнаў рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі вызваленых раёнаў. Аднаўленне совецкага правапарадку карэнным чынам мяняе ўсё аблічча жыцця ў вызваленым ад ворага горадзе, сяле. Людзі зноў атрымліваюць усе правы совецкага грамадзяніна — права на працу, адукацыю, адпачынак, матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці. Дзяржава стварае ўсе ўмовы для ажыццяўлення гэтых правоў, стварае для насельніцтва вызваленых Чырвонай Арміяй совецкіх раёнаў нармальныя ўмовы жыцця і быту.

Вось, напрыклад, Бялыніцкі раён Магілеўскай вобласці, Беларускай ССР, з дня вызвалення якога прайшло ўсяго 4 з палавінай месяцы. За гэты час адноўлены і пачалі заняткі 66 пачатковых, 13 няпоўных сярэдніх і 2 сярэдніх школы, 9 тысяч дзяцей, пазбаўленых пры немцах магчымасці вучыцца, селі цяпер за парты і авалодваюць навукай. У раёне зноў запаліліся патушаныя было немцамі ачагі культуры. 17 хат-чытален, раённы Дом культуры, раённая бібліятэка паспяхова вядуць палітыка-асветную работу. Поўнасцю адноўлена совецкая сістэма народнай аховы здароўя. Больніца, амбулаторыя, дзіцячая кансультацыя. 12 фельчарска-акушорскіх і 4 ўрачэбных участкі аказваюць бясплатную медыцынскую дапамогу насельніцтву. Такіх-жа поспехаў у адраджэнні совецкага парадку жыцця, культуры, быту дасягнулі і сотні іншых раёнаў.

Аднаўленне совецкага правапарадку ў вызваленых раёнах характарызуецца нябачаным уздымам актыўнасці насельніцтва. Рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя становяцца непасрэднымі ўдзельнікамі ўсіх мерапрыемстваў совецкай улады. Разам з дэпутатамі гарадскіх і сельскіх Советаў працуюць сотні і тысячы актывістаў, якія ахвотна прыходзяць на дапамогу Советам у вырашэнні самых складаных задач. Шырокі размах набывае чэркасаўскі рух.

Мясцовыя Советы дэпутатаў працоўных, усе органы совецкай дзяржавы ў вызваленых раёнах заняты вялікай і складанай работай. Разам з масамі, апіраючыся на іх актыўнасць, яны настойліва вядуць аднаўленчыя работы, імкнучыся хутчэй і ва ўсё большым аб'ёме паставіць рэсурсы свайго горада, раёна на службу фронту і краіне. Задача заключаецца ў тым, каб нястомна павышаць тэмпы і якасць аднаўленчых работ, усямерна паляпшаць дзейнасць дзяржаўнага апарата ў вызваленых раёнах, яшчэ шчыльней згуртоўваць масы вакол совецкай улады, яшчэ энергічней уцягваць іх у актыўную дзяржаўную дзейнасць.

Даклад і загад таварыша Сталіна выклікалі ў вызваленых раёнах, як і ва ўсёй краіне, магутны ўздым. Усведамленне блізасці поўнай нашай перамогі, веліч задач, пастаўленых таварышом Сталіным перад нашым народам, натхняюць мільёны людзей на самаадданую працу для хутчэйшага аднаўлення гаспадаркі і культуры на вызваленай зямлі.

«ИЗВЕСТИЯ».

Вышэй пільнасць работнікаў совецкага тылу

У перыяд мірнага будаўніцтва высокая пільнасць з'ўлялася важнай умовай далейшага гаспадарчага росту і ўмацавання абароннай магутнасці нашай краіны. Ва ўмовах вайны пытанні пільнасці набылі яшчэ больш важнае значэнне.

Чырвоная Армія і войскі нашых саюзнікаў наносяць сакрушальныя ўдары па нямецка-фашысцкіх захопніках. Совецкія войскі, завяршаючы ачышчэнне совецкай зямлі ад гітлераўскіх орд, уторгліся ва Усходнюю Прусію, а саюзныя войскі ўступілі на тэрыторыю Германіі з Захада. Вайна падступіла да логава фашысцкага звера. Але ворага яшчэ не дабіты. Гітлераўскія разбойнікі, адчуваючы набліжэнне сваёй гібелі, набліжэнне грознай гадзіны расплаты за ўсе злачынствы, зробленыя імі на совецкай зямлі, супрацціўляюцца з лютасцю асуджаных. Яны кідаюць у бой апошнія сілы і рэзервы, чапляюцца за кожны выгодны рубеж.

«Іменна таму, — гаворыць таварыш Сталін у загадзе № 16 ад 23 лютага 1944 года,—як ні вялікі нашы поспехі, мы па-ранейшаму павінны цвяроза ацэньваць сілы ворага, быць пільнымі, не дапускаць у сваіх радах зазнайства, самазаспакоенасці, бескланотнасці».

Некаторыя совецкія людзі робяць зусім няправільны вывад з таго факту, што лінія фронта пайшла далёка на Захад. Яны мяркуюць, што нямецкая разведка ў сучасны момант ужо не ў сілах займацца сваёй гнуснай работай па шпіянажу і правядзенню дыверсійных актаў у глыбокім совецкім тылу. Такое разважанне ў корані няправільна і шкодна. Вораг па-ранейшаму накіроўвае ў нашы тылы сваіх шпіёнаў і дыверсантаў. Яны імкнуцца атрымаць весткі аб вырабе новых відаў ваеннай тэхнікі, боепрыпасаў, прабуюць падрыхтаваць і арганізаваць шляхам выбуху або падпалу знішчэнне вядучых цэхаў абаронных заводаў, электрастанцый, чыгуначных мастоў і іншых аб'ектаў, якія маюць буйное стратэгічнае значэнне.

Іменна цяпер, у перыяд наступлення Чырвонай Арміі, небяспека пранікнення ў нашы тылы варожай агентуры павялічылася. У 1942 годзе праціўнік павінен быў перакідваць сваю агентуру праз лінію фронта, выкарыстоўваючы для гэтага ўсе спосабы, у тым ліку і скіданне на парашутах з самалётаў. Цяпер разведвальныя органы праціўніка могуць параўнаўча лёгка засылаць да нас у тыл сваіх лазутчыкаў, проста пакідаючы іх у тым ці іншым населеным пункце ў часе свайго адступлення.

Гэтыя агенты, забяспечаныя майстэрска падробленымі або ўкрадзенымі дакументамі, пры ўмове недастатковай пільнасці людзей совецкага тылу, могуць доўгі час дзейнічаць і наносіць нам шкоду, не выключаючы супроць сябе падазрэння. Таму пільнасць у тылу ў часе шырокага наступлення Чырвонай Арміі не толькі не павінна аслабяваць, а, наадварот, павінна ўзмацняцца, асабліва ў раёнах, вызваленых ад праціўніка.

Тыл Совецкага Саюза неадзяліммы ад фронта. Моцны тыл — залог нашай перамогі над ворагам. Совецкі тыл — гэта нашы заводы, фабрыкі, чыгуначны і водны транспарт, дзяржаўныя і навукова-даследчыя ўстановы, калгасы, МТС і саўгасы. Нямецка-фашысцкая разведка дасканала ведае, якое мае значэнне добра працуючы совецкі тыл. Яна прыкладае ўсе намаганні да таго, каб пранікнуць на нашы прадпрыемствы або ў совецкія ўстановы, сабраць або ўкрасці сакрэтныя даныя, дэзарганізаваць работу на тым ці іншым участку совецкага тылу.

Яшчэ ў пачатку вайны таварыш Сталін заклікаў совецкі народ арганізаваць ахову заводаў, электрастанцый, тэлефоннай і тэлеграфнай сувязі. Таварыш Сталін гаварыў: «Мы павінны арганізаваць бязлітасную барацьбу з усякімі дэзарганізатарамі тылу... знішчаць шпіёнаў, дыверсантаў...»

Наш доўг, наш першы абавязак— закрыць усе шчыліны, праз якія можа пралезці варожы агент на нашы абаронныя прадпрыемствы. Неабходна ўстанавіць найстражэйшы парадак, які-б закрываў доступ пабочным асобам у сакрэтныя цэхі, у навукова-даследчыя інстытуты, лабараторыі, да заводскіх складаў, да сілавых установак і г. д.

Там, дзе вядзецца найстражэйшая праверка ўсіх асоб, якія прыходзяць на прадпрыемства або ў ўстанову, там амаль немагчыма пранікненне варожага агента. Работа бюро пропускоў, а таксама стан знешняй і ўнутранай аховы нашых абаронных прадпрыемстваў і ўстаноў патрабуе сталага і неаслабнага кантролю і нагляду.

Дзякуючы пільнасці работнікаў совецкага тылу не раз удавалася выкрываць непрыяцельскіх агентаў, якія прабавалі пранікнуць на нашы абаронныя прадпрыемствы са шпіёнскай або дыверсійнай мэтай.

У горадзе Н. вартаўнік заўважыў на даху аднаго дома, блізка размешчанага ад прадпрыемства сувязі, невядомага са скруткам у руках. Невядомы спрабаваў скрыцца, але быў затрыманы. Пры вобыску ў яго знойдзены спецыяльныя нажніцы для разкі правадоў.

На адным з абаронных заводаў дзякуючы пільнасці работнікаў завода быў папярэджан дыверсійны акт. Дыверсанту, які пранік на завод, удалося ў часе абедзеннага перапынку накласці моцна ўспламяняючае рэчыва ў адзін з важных агрэгатаў завода. Ад работы гэтага агрэгата залежаў увесь вытворчы працэс [illegible] цэхаў прадпрыемства. Дыверсія была разлічана на вывад агрэгата са строю шляхам пажару і такім чынам на зрыў работы ўсяго завода.

Затрыманы дыверсант аказаўся былым кулаком. Ён ніколі не працаваў на гэтым заводзе, але ўсё-ж здолеў пранікнуць на завод [illegible] пропуск [illegible] дакумента, дыверсант [illegible] расхаджваў па заводскай тэрыторыі, прабраўся ў цэх і паклаў у агрэгат успламяняючае рэчыва. І толькі пільнасць работнікаў папярэдзіла гэтую дыверсію.

Калгасніца тав. Камбаліна, збіраючы ў лесе ягады, сустрэлася з узброеным чалавекам у форме камандзіра Чырвонай Арміі. [illegible] Камбаліна [illegible]

Камбаліна [illegible] у вёску. Ён адказаў, што вельмі стаміўся і [illegible] сходзіць у вёску і прынесці яму хлеба і малака.

Знадворны выгляд [illegible] не гаварыў аб тым, што ён [illegible] час знаходзіўся ў тылу [illegible] Камбаліна [illegible] яна зрабіла выгляд, што гатова выканаць яго даручэнне.

Прыйшоўшы ў вёску, калгасніца неадкладна знайшла аднаго з нашых афіцэраў і расказала аб сустрэчы ў лесе з невядомым [illegible] Хутка невядомы быў затрыманы. Ён аказаўся варожым агентам.

Сугубая пільнасць патрабуецца ад совецкіх людзей, якія працуюць на абаронных прадпрыемствах [illegible]

Мелі месца выпадкі, калі [illegible]

[illegible] уласцівасцях прадукцыі, выпускаемай вашым заводам. Адмаўляючыся даваць нам далейшыя весткі, вы наклічаце на сябе вялікія непрыемнасці».

Інжынер зразумеў, што трапіў у нядобрую гісторыю. Але ўсё-ж ён знайшоў у сабе мужнасць прыйсці ў органы дзяржаўнай бяспекі і тым дапамог выкрыць буйнага шпіёна.

Дакументы, тым больш сакрэтныя і зусім сакрэтныя, з'яўляюцца асабліва важным матэрыялам для варожай агентуры. Таму, малейшая неахайнасць у вырабе, хаванні, размнажэнні і перасылцы гэтых дакументаў з'яўляецца сур'ёзным злачынствам. У некаторых выпадках такая неахайнасць можа быць прыроўнена і да здрадніцтва. Асабліва неабходна вялікая пільнасць пры вырабе і размнажэнні чарцяжоў новых відаў ваеннай тэхнікі. Гэтыя чарцяжы або нават частка іх, трапіўшы ў рукі ворага ў перыяд вайны, могуць аблегчыць яму задачу ў прыняцці папераджальных мер супроць новай зброі або даць яму магчымасць самому вырабіць падобныя-ж сродкі ўзбраення.

Улічваючы гэта, неабходна ўстанавіць неаслабны кантроль і нагляд за хаваннем чарцяжоў у навукова-даследчых інстытутах, лабараторыях, канструктарскіх бюро, асабліва ў засякрэчаных цэхах. Павінны быць прыняты ўсе меры да таго, каб ні адна копія або чарнавік чарцяжа або праекта не аказаліся «невядома куды прапаўшымі».

У нас часта забываюць аб такой дробязі, як раздрабненне попелу спаленай сакрэтнай паперы, а між тым тэкст напісанага можна аднавіць, калі попел не быў своечасова раздробнен. Капіравальная папера, прапускная папера з прэс-пап'е пасля выкарыстання над сакрэтнымі дакументамі, тым больш зусім сакрэтнымі дакументамі, павінны знішчацца, а не выкідвацца.

Мелі месца выпадкі, калі агенты непрыяцельскай разведкі па паперах, узятых імі з смеццевых карзін, куды гэтыя паперы часова складаліся да іх спальвання, складалі грунтоўную зводку аб рабоце завода і выпускаемай ім абароннай прадукцыі.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР установлена, што разглашэнне пасадавымі асобамі вестак, якія з'яўляюцца дзяржаўнай тайнай, а таксама страта дакументаў, у якіх змяшчаюцца такія весткі, караецца пазбаўленнем волі на тэрмін да 5 год, калі гэтыя дзеянні па свайму характару не цягнуць за сабой па закону больш цяжкага пакарання. Тыя-ж дзеянні, калі яны пацягнулі, або маглі пацягнуць за сабой цяжкія вынікі, караюцца пазбаўленнем волі на тэрмін да 10 год.

Неабходна таксама ўлічыць, што непрыяцельская разведка, якая дзейнічае ў нашым тылу, вядзе работу па ўцягненню ў свае сеткі тых совецкіх грамадзян, якія неразборлівы пры ўстанаўленні знаёмстваў з невядомымі людзьмі, якія дапускаюць з першых-жа крокаў знаёмства неасцярожныя размовы, захапляюцца выпадковымі сувязямі. Такія людзі, самі таго не заўважаючы, паступова даюць сябе апутаць шпіёнскім павуціннем. Скатваючыся ўсё ніжэй і ніжэй, яны ў канцы канцоў поўнасцю трапляюць у рукі непрыяцельскай разведкі. Часцей за ўсё гэта адбываецца таму, што такія асобы своечасова не паведамляюць органам дзяржаўнай бяспекі аб сваіх падазрэннях, забываючы аб тым, што своечасовае выкрыццё дало-б магчымасць хутка перасекчы злачынную дзейнасць непрыяцельскага агента.

Добрадушнасць і бесклапотнасць у радах совецкіх людзей павінны быць выкаранены поўнасцю і да канца. Совецкія патрыёты як на фронце, так і ў тылу павінны ўмець распазнаваць ворага, шпіёна або дыверсанта, як-бы добра ён ні быў замаскіраван. Заўсёды трэба быць напагатове, гэта дасць магчымасць своечасова выявіць і выкрыць ворага, папярэдзіць яго каварны замысел. Такі абавязак усіх совецкіх грамадзян як на фронце, так і ў тылу. Быць пільным усюды і заўсёды ў службовай і хатняй абстаноўцы—такі абавязак усіх совецкіх грамадзян.

Свяшчэнны абавязак работнікаў совецкага тылу нястомна ўзмацняць дапамогу фронту, своечасова і ў дастатковай колькасці забяспечваць нашу Чырвоную Армію ўзбраеннем, боепрыпасамі, снаражэннем, абмундзіраваннем і харчаваннем. Пільнасць совецкіх людзей—наша магутная зброя ў барацьбе супроць усіх і ўсялякіх падкопаў варожай агентуры. Кожны совецкі грамадзянін павінен быць пільным вартаўніком Радзімы. Будзем пільнымі ўсюды і ва ўсім, паставім справу так, каб варожая агентура не магла пралезці на нашы заводы, фабрыкі, чыгуначны транспарт, у навукова-даследчыя інстытуты, лабараторыі і тварыць там сваю подлую справу шпіянажа і дыверсій.

Вышэй пільнасць работнікаў совецкага тылу — такое патрабаванне нашай Радзімы, бо пільнасць ва ўмовах вайны адна з важнейшых умоў поўнай перамогі над ворагам.

В. УЛЬРЫХ,
генерал-палкоўнік юстыцыі.

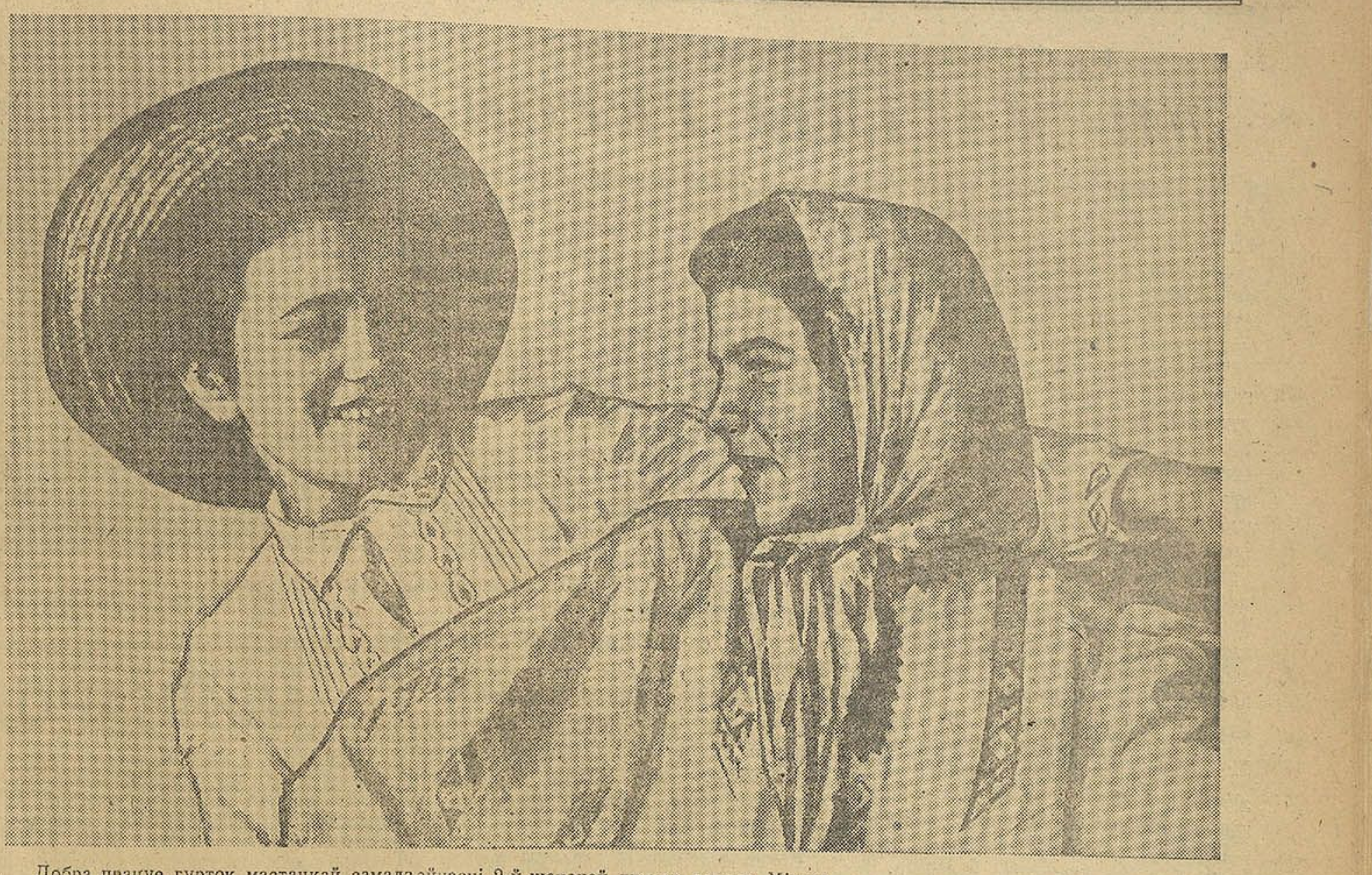

Добра працуе гурток мастацкай самадзейнасці 2-й жаночай школы горада Мінска.
НА ЗДЫМКУ: вучаніцы VI «Б» класа Валя Рахленка і Нэля Кандыбовіч выконваюць беларускі народны танец «Лявоніха».
Фото А. КАРНІЦКАГА і Л. МАЗЕЛЕВА.

АДНАЎЛЯЕМ НАРОДНУЮ АСВЕТУ

З верасня 1939 года да пачатку Айчыннай вайны на тэрыторыі Баранавіцкай вобласці было адкрыта 1.261 пачатковая, 325 няпоўных сярэдніх і 25 сярэдніх школ. У вобласці працавалі настаўніцкі інстытут, два педвучылішчы і дзесяткі другіх сярэдніх спецыяльных школ. Шырока было разгорнута курсавое навучанне.

22 чэрвеня 1941 года нямецкія бандыты па-зладзейску напалі на нашу радзіму. Першыя дні свайго панавання ў Баранавічах немцы адзначылі тым, што выкінулі на брук Совецкай вуліцы з усіх магазінаў і з абласной бібліятэкі тысячы тамоў кніг. Фашысцкія вандалы знішчылі тварэнні Пушкіна, Міцкевіча, Шэкспіра, Гюго, Талстога. Велізарную бібліятэку пры польскай школе імені Адама Міцкевіча фашысцкія цемрашалы выкінулі на двор, і выслалі праход да прыбіральні тамамі кніг дарагіх выданняў. Балюча было глядзець, як са школ вывалаквалі школьную мэблю, ламалі яе на трэскі, хоць побач ляжалі сухія дровы.

За тры годы свайго крывавага гаспадарання гітлераўцы спалілі 469 школьных будынкаў, галоўным чынам, будынкі сярэдніх і няпоўных сярэдніх школ. У астатніх школах немцы на 80 процантаў знішчылі школьнае абсталяванне, знішчылі ўвесь кніжны фонд вобласці. А ў будынку семігадовай школы ў Баранавічах, што на вуліцы Каперніка, адкрылі дом распусты.

Страшэнны гітлераўскі тэрор не мінуў і настаўніцтва. Як толькі немцы захапілі горад Баранавічы, яны расстралялі толькі з польскай сярэдняй школы чатырох настаўнікаў. Усяго па вобласці нямецкія каты расстралялі 411 настаўнікаў, з іх у Баранавічах—58, у Навагрудку—52, а ў Зельвенскім раёне—107 настаўнікаў. Фашысцкі звер хацеў знішчыць перадавую совецкую навуку і культуру...

Яшчэ дыміліся папялішчы, яшчэ па шляхах і пералесках валяліся трупы гітлераўскіх вояк, а народ, вітаючы сваіх вызваліцеляў— байцоў Чырвонай Арміі хлебам і соллю, тут-жа браўся за аднаўленне народнай асветы. Не гледзячы на кароткі тэрмін падрыхтоўкі да новага навучальнага года, мы амаль поўнасцю аднавілі даваенную школьную сетку. Першага верасня пачаліся заняткі ў 1.239 пачатковых школах, а да першага кастрычніка пачалі працаваць 191 няпоўная сярэдняя і 26 сярэдніх школ. Ва ўсіх школах вобласці зараз навучаецца 160.419 вучняў. Усе яны навучаюцца на сваёй роднай мове.

Амаль ва ўсіх школах вобласці былі выбіты вокны, а зараз нашы школы поўнасцю зашклёны. Усё зрабіў сам народ. Сяляне Быценскага раёна ў некаторых школах зрабілі па 30—40 стандартных школьных парт са свайго матэрыялу і за свой кошт. І так па ўсёй вобласці. Народ энергічна адбудоўвае ачагі культуры—совецкую школу.

Найбольш цяжкай праблемай у рабоце органаў народнай асветы з'яўляецца пытанне кадраў. У школах вобласці працуе 3.424 настаўнікі. Не хапае яшчэ больш 500 настаўнікаў. Кваліфікацыя нашага настаўніцтва далёка недастатковая. Закончаную вышэйшую асвету маюць 112 настаўнікаў, а не маючых агульнай сярэдняй асветы—1.566 чалавек.

Перад органамі народнай асветы вобласці стаіць надзвычай адказная задача ў справе перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі настаўніцтва. З гэтай мэтай ва ўсіх раёнах вобласці створаны метадычныя кабінеты і сельскія метадычныя аб'яднанні. Абласны інстытут ўдасканалення настаўніцтва ўжо разаслаў у метадычныя кабінеты і сельскія метадычныя аб'яднанні планы работ, тэматыку лекцый і дакладаў. У гарадах Несвіжы і Навагрудку створаны трохмесячныя курсы на 400 чалавек па падрыхтоўцы настаўнікаў для пачатковай школы. У горадзе Несвіжы адкрыта педагагічнае вучылішча. Пры настаўніцкім інстытуце, Несвіжскім і Навагрудскім педагагічных вучылішчах адкрыты завочныя сектары навучання. Мы ставім сваёй мэтай ахапіць завочным навучаннем усіх настаўнікаў, якія не маюць адпаведнай педагагічнай асветы. Гэта, безумоўна, дапаможа нам па-бальшэвіцку вырашыць пытанне ўкамплектавання школ высокакваліфікаванымі педагагічнымі кадрамі.

Б. РЖЭЎСКІ,
намеснік загадчыка Баранавіцкага абласнога аддзела народнай асветы.

Поспехі палескіх сувязістаў

Фашысцкія бандыты зруйнавалі ў Палескай вобласці 17 тэлефонных станцый, поўнасцю разбурылі нізавую тэлефонную сетку. Разбурана 297 кубічных метраў магістральнай і 1.205 кубічных метраў унутрыабласной тэлеграфна-тэлефоннай лініі. У вобласці працавала 17 радыёвузлоў і дзейнічала 11.715 радыёпунктаў. Усё гэта знішчылі гітлераўскія разбойнікі. Страты, нанесеныя гаспадарцы сувязі па вобласці, складаюць больш 20 мільёнаў рублёў.

Сувязісты вызваленага Палесся паставілі сваёй мэтай да канца 1944 года поўнасцю аднавіць тэлеграфна-тэлефонную сувязь і палепшыць паштовую сувязь. У падзяку сваім вызваліцелям—воінам Чырвонай Арміі, сувязісты Палескай вобласці сабралі 60 тысяч рублёў у фонд абароны.

Сувязісты Палескай вобласці ўжо аднавілі па міжгародняй і ўнутрыабласной тэлефонна-тэлеграфнай сетцы 600 кіламетраў ліній, падвешана 3.215 кіламетраў провада. Адноўлена работа 13-ці гарадскіх тэлефонных станцый, 17 радыёвузлоў, уключана каля 2,5 тысячы радыёпунктаў.

І. МАЛІНЕЦ.

Першы ўклад

МАГІЛЕЎ, 20 лістапада. (БЕЛТА). Працоўныя Магілева зрабілі першы буйны ўклад у справу аднаўлення свайго роднага горада. Выконваючы рашэнне сесіі горсовета аб працоўным удзеле насельніцтва ў аднаўленні свайго горада, рабочыя, служачыя, інжынерна - тэхнічныя работнікі і хатнія гаспадыні з велізарным уздымам правялі першы нядзельнік. Працавала каля 6.000 чалавек. На руінах была сабрана вялікая колькасць будматэрыялаў, складзена 54.000 штук цэглы, 450 кубаметраў шчэбню, многа металу і бетоннага каменя. Расчышчаны вялікія пляцоўкі, засыпана многа варонак.

Працоўныя на нядзельніку паказалі высокую прадукцыйнасць працы. Горсовет адзначыў выдатную работу брыгады т. Поварава, якая выканала норму на 330 процантаў.

Пісьмо ў рэдакцыю

НАЛАДЗІЦЬ ГРАМАДСКАЕ ХАРЧАВАННЕ

Дрэнна абслугоўваюць наведвальнікаў у сталовай гарадскога пасёлка Заслаўль. Заўсёды на 20—30 мінут пазней, чым належыць, пачынаюць адпускаць снеданне, абед і вячэру. Апрача гэтага страва прыгатаўляецца нясмачна. Многа часу трэба пастаяць у чарзе, каб сесці за стол. На ўсю сталовую ёсць тры лаўкі і тры сталы.

Хлеб у сталовай не выдаецца і за ім асобна трэба стаяць у чарзе. 1 і 2 лістапада з-за адсутнасці картак хлеба зусім не адпускалі.

Райспажыўсаюз абавязан наладзіць грамадскае харчаванне.

Г. ШВЕДАЎ.

По слядах выступленняў «Звязды»

«НЕ РАСПАЧАЛІ БУДАЎНІЦТВА»

Пад такім загалоўкам у нашай газеце ад 17 кастрычніка была змешчана заметка аб тым, што калгаснікі сельгасарцелі «Праўда», Халопеніцкага раёна, жывуць у цесных зямлянках, а кіраўніцтва раёна не прымае неабходных мер, каб хутчэй пабудаваць хаты.

Сакратар Халопеніцкага РК КП(б)Б тав. Пасекаў паведаміў рэдакцыі, што ў сельгасарцелі «Праўда» пабудавана 15 хат для калгаснікаў. Зараз будуюцца яшчэ 4 хаты, якія будуць у бліжэйшыя дні закончаны. Прымаюцца меры, каб у найкарацейшы тэрмін пабудаваць хаты для ўсіх калгаснікаў.

Беларускі Чырвоны Крыж у дні Айчыннай вайны

У гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА старшыня Цэнтральнага Совета таварыства Чырвонага Крыжу Беларусі тав. Воднеў паведаміў наступнае:

З часу вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў раённымі, абласнымі і цэнтральнымі камітэтамі таварыства праведзена велізарная работа. У рэспубліцы створаны сотні пярвічных арганізацый. Больш 58 тысяч чалавек уступілі ў члены таварыства. Працуе каля тысячы санітарных пастоў і санітарных звенняў самааховы. Падрыхтавана 12 тысяч значкістаў «Гатоў да санітарнай абароны». Каля 3 тысяч піонераў і школьнікаў здалі норму на значок «БГСО».

Члены таварыства з'яўляюцца ў дні вайны лепшымі донарамі. Яны аддаюць сваю кроў раненым воінам, каб вярнуць ім жыццё, здароўе і сілы.

Пярвічныя арганізацыі таварыства праводзяць вялікую шэфскую работу, 40 раённых камітэтаў шэфствуюць над дзіцячымі дамамі, дзіцячымі садамі, яслямі і шпіталямі. Члены таварыства сабралі для сваіх падшэфных неабходную пасуду і абсталяванне, сваімі сіламі пашылі многа бялізны і вопраткі.

За час Айчыннай вайны беларускі Чырвоны Крыж умацаваў свае сувязі з заграніцай. Амаль штодзённа ў Мінск, Віцебск, Полацк, Брэст, Баранавічы і іншыя гарады і сёлы рэспублікі прыходзяць пісьмы ад нашых англійскіх і амерыканскіх сяброў. Гэтыя пісьмы поўны захаплення самаадданай барацьбой беларускага народа з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

У Мінску, а таксама і ў іншых гарадах нядаўна пабывала дэлегацыя амерыканскага таварыства Чырвонага Крыжу. Дэлегаты падрабязна азнаёміліся з дзейнасцю беларускага таварыства, пабывалі на прадпрыемствах, установах, калгасах, яны ўбачылі варварскія разбурэнні, зробленыя немцамі ў Беларусі, асабіста наглядалі, з якой самаадданасцю аднаўляе беларускі народ разбураную гаспадарку.

Рады членаў таварыства Чырвонага Крыжу Беларусі растуць з кожным днём. Уступаючы ў таварыства, працоўныя рэспублікі жадаюць яшчэ больш дапамагчы фронту, каб наскорыць жаданую гадзіну нашай перамогі над ворагам — германскім фашызмам.

ЭНТУЗІЯЗМ ДАРОЖНІКАЎ

Адступаючы пад ударамі Чырвонай Арміі, гітлераўцы ўзрывалі за сабой участкі аднаго з мінскіх трактаў, рабілі завалы, мініравалі масты. Ім удалося ператварыць гэты тракт у непраходны. Але як толькі змоўк гул артылерыйскай кананады, на аднаўленне дарогі выйшлі сяляне суседніх вёсак. Работамі кіраваў Аляксандр Іванавіч Маркаў. Праз тры дні па тракту зноў пайшлі абозы совецкіх войск. Закончыўшы гэтую работу, тав. Маркаў арганізаваў брыгаду цесляроў і адрамантаваў некалькі мастоў. Нядаўна ён быў назначан загадчыкам раённага дарожнага аддзела. За добрую работу тав. Маркаў камандаваннем БВА ўзнагароджан значком «Выдатны дарожнік».

Хутка аднаўляюцца дарогі, масты і ў іншых раёнах рэспублікі. Ва ўсіх абласцях праведзены месячнікі і дэкаднікі па аднаўленню дарог.

Гадавы план аднаўлення дарог і мастоў у рэспубліцы перавыканан. Для сталага нагляду за імі ва ўсіх раёнах створаны дарожныя брыгады.

(БЕЛТА).

НА ФРАНТАХ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

ЛЯ МАГІЛЫ ГЕРОЯ

Пад клёнамі бульвара Кроля Александра ля царквы святога Марка высіцца ўсыпаны кветкамі бугарок з белым драўляным крыжам. Часта перад ім спыняюцца і, задумаўшыся, падоўгу стаяць прахожыя. Па вечарах над ім калышуцца маленькія агенькі свечак.

Тут ляжыць прах рускага чалавека, капітана Чырвонай Арміі Антона Паўлючэнка. Яшчэ грымеў бой на вуліцах Белграда, грукаталі танкі, навокал свісталі кулі і рваліся снарады, калі бясстрашныя белградкі выйшлі з дамоў, каб пахаваць рускага афіцэра, які першым увайшоў у цэнтр Белграда...

Карапасты, чорны, як смоль, саракапяцігадовы шофер Елісей Петровіч, які нарадзіўся ў Босніі, яго таварыш тэхнік-механік Дзмітры Сцефановіч — абодва жыхары Белграда і партызанскі падпаручык — чорнагорац, ураджэнец Цецінье Мілан Беговіч у той першы дзень баёў за Белград ваявалі разам з совецкім капітанам Антонам Паўлючэнка. Дзякуючы ім мы можам расказаць падрабязна аб подвігу Паўлючэнка.

Кастрычніцкай ноччу совецкія танкі ўварваліся на ўскраіны Белграда. Пачаліся вулічныя баі. Цэнтр горада быў яшчэ ў руках немцаў. Тут, на вуліцы Рысціча, якая выходзіць да бульвара Кроля Александра, у вялікім чатырохпавярховым доме жывуць Сцефановіч і Петровіч. Пачуўшы шум бою, абодва досвіткам яшчэ выйшлі на вуліцу. З нецярпеннем чакаючы рускіх, яны прыслухоўваліся да гукаў стральбы і далёкага гулу гусеніц. Перабягаючы вуліцу Рысціча, немцы прабіраліся праз двары да заходняй часткі горада, па бульвару Александра. У той-жа бок рухалася калона нямецкіх машын. Калі ўзышло сонца, абедзве вуліцы аказаліся пустымі. Але Петровіч і Сцефановіч добра запомнілі, у якіх імення падвалах схаваліся немцы, дзе зрабілі засады.

Раптам з-за вугла выглянуў совецкі афіцэр і, прабіраючыся ўздоўж сцен, хутка наблізіўся да іх. У правай руцэ ў яго быў пісталет, у левай—маленькі сцяжок.

— Немцы тут ёсць?—запытаў афіцэр.

— Немцы там, далей, — адказалі абодва прыяцелі і паказалі на скрыжаванне вуліцы.

Абодва кінуліся да рускага афіцэра, тройчы расцалаваліся з ім і пачалі яго прасіць:

— Можна нам з табой? Разам будзем біць немцаў!

— А зброя ёсць?—запытаў капітан.

І Петровіч адказаў:

— Ёсць!

Ён кінуўся ў дом. Выламаўшы ў сваёй кватэры некалькі плітак паркета, ён дастаў італьянскую вінтоўку, здабытую некалькі месяцаў назад і схаваную ў чаканні таго светлага дня, які цяпер, нарэшце, наступіў.

Калі Петровіч выбег з вінтоўкай на вуліцу, каля совецкага капітана ўжо згрупавалася некалькі ўзброеных белградскіх жыхароў. У руках у Сцефановіча аказалася нямецкая вінтоўка. Ад другога пад'езда бег якійсьці малады серб.

— Вось 400 патронаў, — сказаў ён. — Я даўно іх зберагаў...

Так капітан Паўлючэнка, які раней за ўсіх прабраўся да цэнтра горада для камандзірскай разведкі, стаў камандзірам узброенай маленькай групы.

Па бульвару Александра рухаліся совецкія танкі. Яны спыняліся на скрыжаваннях і гарматным агнём знішчалі нямецкія агнявыя кропкі. Група Паўлючэнка падабралася да бліжэйшай засады немцаў і ва ўпор нечакана расстраляла іх. Белградцы разведалі суседнія вуліцы і прынеслі весткі, дзе імення знаходзяцца ў засадзе нямецкія танкі і самаходныя гарматы. Паўлючэнка выбег на бульвар і чырвоным сцяжком падаў сігнал нашым танкам. Шэсць совецкіх браніраваных машын наблізіліся да капітана. Атрымаўшы ад яго дакладныя весткі аб абстаноўцы, яны пайшлі далей.

З акна бліжэйшага дома жанчына закрычала:

— Глядзіце, вунь немцы, немцы!

У той-жа час дзесяткі аўтаматаў ударылі агнём па бульвару. Больш сотні немцаў, якія заселі ў падвале вуглавога дома, адкрылі стральбу па совецкіх танках.

Група белградскіх гаражан на чале з рускім афіцэрам Паўлючэнка ўступіла ў няроўны бой з нямецкай засадай. Трэба было ва што-б там ні стала знішчыць гэту фашысцкую групіроўку, каб забяспечыць свабодны праход па бульвару наступаючым за танкамі совецкім пехацінцам і югаслаўскім партызанам.

Першымі трыма стрэламі Сцефановіч забіў трох фашыстаў. Петровіч застрэліў семярых. Малады серб, той, што прынёс патроны, пахіснуўся і ўпаў забітым. Капітан Паўлючэнка выхапіў з яго рук вінтоўку, падпоўз за вузкія акон падвала і, цэлячыся напэўняка, страляў у цэлі. Фашысцкія аўтаматы і кулямёты замаўкалі адзін за другім.

З суседняга дома на дапамогу групе Паўлючэнка, якая вяла жорсткі бой, кінуліся партызаны падпаручыка Мілана Беговіча, што прабраліся сюды дварамі. Капітан Паўлючэнка падняўся ва ўвесь рост, каб паказаць ім напрамак абходнага манеўра. Партызаны зразумелі жэсты афіцэра і па яго ўказанню кінуліся ўперад. І тут чарга варожых куль перасекла грудзі героя. Узмахнуўшы чырвоным сцяжком, капітан Паўлючэнка ўпаў. Упаў і Сцефановіч ранены ў руку. Праз некалькі хвілін, выканаўшы ўказаны капітанам манеўр, партызаны разам з падаспеўшымі з суседніх дамоў узброенымі белградцамі выцягнулі з падвала і ўзялі ў палон 82 немцаў.

Бой пакаціўся далей...

Капітана Паўлючэнка паднялі белградскія жанчыны, якія выбеглі з дамоў. Яны пацалавалі мёртвага героя і ўсыпалі яго кветкамі. У той-жа дзень яны пахавалі яго. Салютам герою былі залпы совецкіх пехацінцаў і танкістаў, якія ачышчалі разам з партызанамі вуліцы, прымыкаючыя да ўжо свабоднага бульвара Кроля Александра.

А цяпер жыхары Белграда расказваюць адзін другому гісторыю аб совецкім афіцэры, які першым увайшоў у югаслаўскую сталіцу і аддаў сваё жыццё за іх свабоду.

П. ЛУКНІЦКІ.

Белград, 21 лістапада.
(Спец. кар. ТАСС).

СУСТРЭЧА

Ціха ў гэтым нямецкім доме, на краю горада Шырвіндта. Чуваць як сасновая галіна царапае па шклу кончыкам іглы...

Раніцою аднавіўся прыём наведвальнікаў. Ідуць з нямецкай няволі людзі, якія вяртаюцца ў Курск, Гатчыну, Пскоў, Вялікія Лукі. Спакутваныя людзі паказваюць гнойныя раны, шрамы на тварах, упадзіны выцекшых вачэй. Яны поўраспранутыя, галодныя. Выходзіць дзяўчынка год адзінаццаці з малым на плячах. Абодва босыя, а пагранічная рэчка Шэшупа ўчора ля берагоў пакрылася ільдом.

Пагранічнік, які дапамагае вырваўшымся з нямецкай катаргі совецкім людзям дабрацца ў родныя мясціны, часта выходзіць на дарогу і падоўгу курыць. Цяжка яму бачыць і слухаць. Некаторыя, даючы свой адрас, падаюць тут-жа ля стала або становяцца на калені, каб лягчэй было трымацца, каб збітыя каменнем ногі не адмовіліся служыць.

Жыхар Віцебска Васілій Паўлавіч Набокаў расказвае, як у сасновым парку на беразе Шэшупы немцы закапалі жывымі многа совецкіх мірных жыхароў, як знішчалі людзей спосабам «пампавання»: звязаным людзям нагняталі ўнутр ваду і яны разрываліся.

— А вось мае дзеці,—сказаў Набокаў, паказваючы на хлапчука год шасці і дзяўчынку крыху старэйшую,—Міша і Томачка.

Набокаў сеў і закрыў твар рукамі. Ён сівы, ён стукае па падлозе драўлянай нагой—гэта сляды пакут у нямецкім канцлагеры. Да яго моўчкі прытуліліся дзеці.

— Калі нас гналі з Віцебска,— адпачыўшы, загаварыў зноў Набокаў,—дзеці мае прапалі. Сэрца збалелася ў думах аб іх. Усё здавалася, што недзе ў падзямеллі стогнуць мае дзеткі... Потым усынавіў вось гэтых, Тому і Мішу... На дарозе знайшоў іх хворымі...

Набокаў заначаваў са сваімі прыёмнымі дзецьмі ў доме літоўскага селяніна. Тут-жа на начлег спыніліся два байцы, якія вярталіся ў сваю часць. Папрасіўшы напіцца, яны ляглі на падлогу і адразу заснулі.

У дзевятай гадзіне раніцы байцы ўсталі. Развітаўшыся з гаспадаром, адзін з іх пераступіў парог, як раптам раздаўся прарэзлівы крык Тамары:

— Татачка!

Дзяўчынка кінулася да салдата, павісла ў яго на шыі, ды так і замерла.

Цярэнцій Власаў са Слабады Стралецкай, Курскай абласці, плакаў, абдымаючы і цалуючы сваіх дзяцей... Ён лічыў іх загінуўшымі: яны былі ўгнаны немцамі разам з маткай у Германію.

Узяўшы на рукі Мішу і Тамару, ззяючы Власаў ішоў па вуліцы нямецкага горада. Побач з ім кавыляў Набокаў.

І раптам Міша ўхапіўся ручкай за ордэн «Славы» на грудзях бацькі і сказаў:

— Татачка, а маму нашу немцы забілі!

Власаў яшчэ мацней прыціснуў да грудзей сына, і паглядзеў на захад, дзе гулка білі нашы гарматы.

Капітан П. СІНІЦЫН.
Усходняя Прусія.

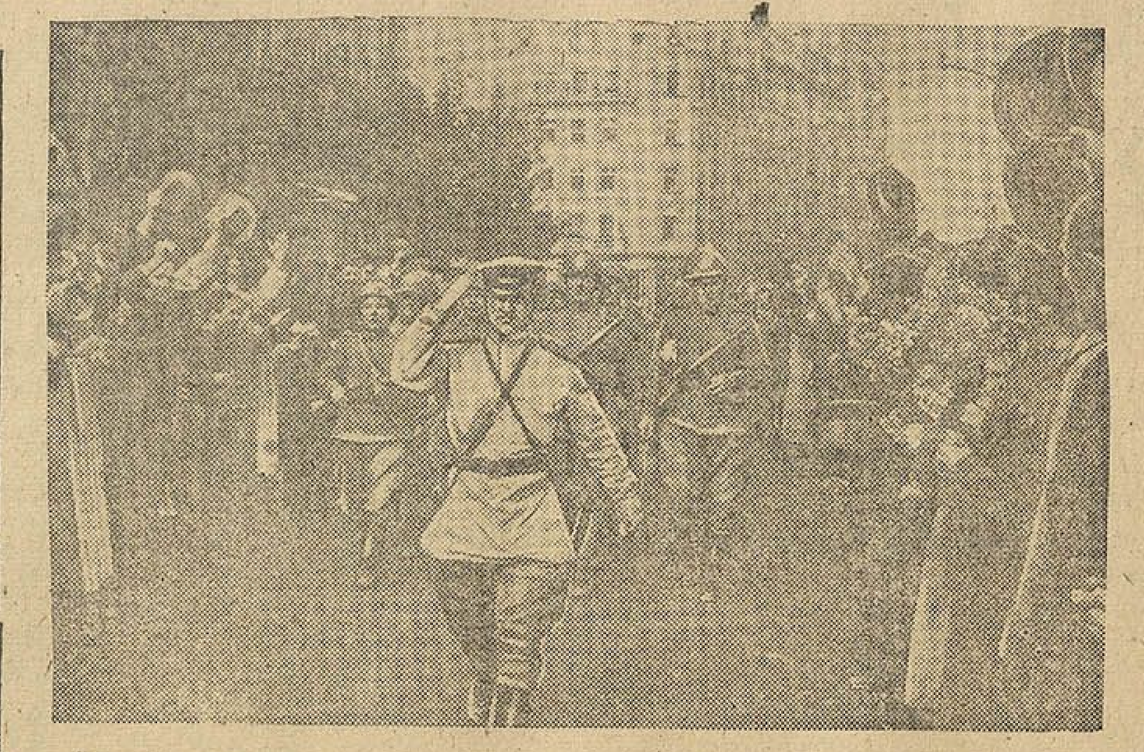

У ЮГАСЛАВІІ.
Войскі Чырвонай Арміі на вуліцах Белграда.
Фотахроніка ТАСС.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

[illegible]

...нямецкага капіталу пераведзена ў Швейцарыю. Нямала там і «турыстаў» яўна выражанага гітлераўскага тыпу.

Гэтыя інтрыгі гітлераўцаў, якія складаюць частку вялікіх планаў захавання «зерня германізма» на пасляваенны перыяд, [illegible]

[illegible] а таксама вылучаны рухам супраціўлення міністр Дземані падалі ў адстаўку. Наўрад ці раззбраенне найбольш рашучых і паслядоўных ворагаў гітлераўскай Германіі пойдзе на карысць Бельгіі.

АГЛЯДАЛЬНІК.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 21 лістапада. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

У Галандыі саюзныя войскі значна прасунуліся на захадзе ад Венло па моцна мініраванай мясцовасці, сустракаючы слабае супраціўленне праціўніка. На поўначы ад Мейеля саюзнікі дасягнулі аколіцы Хеленавіен і канала Елены.

У Германіі, на паўночным усходзе ад Гейленкірхена, адбіта непрыяцельская контратака, падтрыманая танкамі. На ўсходзе ад гэтага горада саюзныя войскі сустракаюць жорсткае супраціўленне праціўніка паблізу Герэянсвейлера і ў горадзе Фрэйальдэнгофен. Саюзныя войскі прасунуліся за Шлейдэн. Значны рух ажыццёўлен на ўсходзе ад Аахена. Саюзныя войскі вядуць баі на заходняй і паўднёвай ускраінах Эшвейлера.

Ва Францыі саюзныя войскі ўступілі ў Мец з трох бакоў. Асноўнымі ачагамі варожага супраціўлення з'яўляюцца два пункты ў паўночнай частцы горада. На паўднёвым усходзе ад Меца саюзнікі ўступілі ў Лелен (Лелінген). Вызвален Дзьез, і саюзныя патрулі знаходзяцца ў Эншвіле (Іншвейлеры), у 10 мілях на паўночным усходзе ад Дзьеза. Саюзныя войскі прасунуліся на адлегласці больш 6 міль, пераадольваючы нязначнае супраціўленне праціўніка, і наблізіліся да Сарэбура. Вызвалена больш 20 вёсак у раёне Бламона.

Саюзныя войскі прайшлі праз Бельфорскі праход і дасягнулі Рэйна ў яго верхнім цячэнні. Вызвален Алькірк і яшчэ некалькі гарадоў.

Умовы надвор'я абмежавалі дзеянні авіяцыі.

ЛОНДАН, 21 лістапада. (ТАСС). У паведамленні штаба ўзброеных сіл саюзнікаў на міжземнаморскім тэатры ваенных дзеянняў гаворыцца, што ў Італіі, на поўдні ад Равены часці 8-й арміі ў выніку двух паспяховых аперацый мясцовага значэння выцеснілі праціўніка з займаемых ім пазіцый і захапілі некаторую колькасць палонных. На захадзе ад Форлі англійскія войскі палепшылі свае пазіцыі і авалодалі некалькімі населенымі пунктамі. У сектары 5-й арміі адбіта некалькі атак праціўніка, які панёс страты.

Міжземнаморская авіяцыя саюзнікаў зрабіла прыкладна 1.800 самалётавылетаў.

ПРАСЛЕДВАННЕ ІРАНСКІМІ ЎЛАДАМІ ДЭМАКРАТЫЧНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

ТЕГЕРАН, 18 лістапада. (ТАСС). Ваенны губернатар Хіджазі і начальнік паліцыі Сейф прадаўжаюць рэпрэсіі супроць іранскіх дэмакратычных арганізацый, па ініцыятыве якіх склікаўся мітынг у азнаменаванне 27-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

Да позняй ночы 17 лістапада кавалерыйскія часці, матацыклісты, кулямётчыкі і бранявікі займалі тыя кварталы горада, у якіх размешчаны будынкі клуба Народнай партыі, Совета профсаюзаў, рэдакцыі газеты «Мардом» і клуба жаночай арганізацыі Народнай партыі. Раніцой 18 лістапада па загаду ваеннага губернатара салдаты сарвалі з будынка клуба Народнай партыі і Совета профсаюзаў шыльды і вывезлі іх ва ўпраўленне ваеннага губернатара. Войскі нікога не прапускаюць у гэтыя будынкі. Апрача таго, войскі занялі таксама друкарні, у якіх друкуюцца газеты, якія ўваходзяць ва «Фронт свабоды».

Толькі сёння пасля поўдня ў выніку перагавораў прадстаўнікоў «Фронта свабоды», профсаюзаў і Народнай партыі, начальнікам генеральнага штаба генералам Размара і ваенным губернатарам палкоўнікам Хіджазі войскі былі адкліканы ад клуба Народнай партыі, ад будынка Совета профсаюзаў і рэдакцыі газеты «Мардом».

ФАРМІРАВАННЕ НОВАГА ЎРАДА У ІРАНЕ ДАРУЧАНА БАЯТУ

ТЕГЕРАН, 20 лістапада. (ТАСС). Сёння вечарам шах прыняў Баята (Сахом-эс-Салтане) і даручыў яму фарміраванне кабінета. Адкрытае паседжанне меджліса назначана на 23 лістапада, як відаць з тым разлікам, што да таго часу будзе сфарміраван новы кабінет, які зможа быць прадстаўлен меджлісу.

ЗАНЯЦЦЕ САЮЗНІКАМІ ГЕЙЛЕНКІРХЕНА

ЛОНДАН, 19 лістапада. (ТАСС). Як паведамляе карэспандэнт агенцтва Рэйтэр пры другой англійскай арміі, горад Гейленкірхен (на поўначы ад Аахена) заняты саюзнымі войскамі ў 13 гадзін 19 лістапада.

ЗАПОЗНЕНЫЯ ЗАКЛІКІ ПАНА МАНІУ

БУХАРЭСТ, 19 лістапада. (ТАСС). Тут апублікавана «адозва» кіраўніка нацыянал-царанісцкай партыі Ю. Маніу «да таварышоў з нацыянальных гвардый Трансільваніі». У гэтай «адозве» Ю. Маніу заклікае ўсіх членаў так званай нацыянальнай гвардыі падпарадкавацца загаду румынскага ўрада раззброіцца, выданаму апошнім у сувязі з бясчынствамі над мірным насельніцтвам паўночнай Трансільваніі, якімі запляміла сябе гэтыя «добраахвотныя атрады імені Маніу».

Трэба, аднак, адзначыць, што ўказаная «адозва» Ю. Маніу вельмі спазнілася, паколькі яшчэ да памянёнага загада румынскага ўрада камандаванне Чырвонай Арміі ліквідавала ўсякія бандыцкія групы, якія імянуюць сябе добраахвотнымі атрадамі, батальёнамі або «добраахвотнай гвардыяй».

БАІ Ў ЮГАСЛАВІІ

БЕЛГРАД, 20 лістапада. (ТАСС). У паведамленні вярхоўнага штаба Народна-Вызваленчай арміі Югаславіі гаворыцца, што ў Метохіі югаслаўскія і албанскія часці штурмам занялі гарады Печ і Прызрэн.

Адыйшоўшыя з Албаніі рэшткі нямецкіх войск акружаны ў Чорнагорыі на невялікім участку ў раёне Скадарскае возера—Падгорца і Бока.

Ва Усходняй Босніі адбываюцца жорсткія баі на дарозе Сокалац-Рагаціца, адкуль немцы імкнуцца прабіцца да Сараева. Пасля працяглых і ўпорных баёў буйныя нямецкія часці, падтрыманыя танкамі, злучыліся з калонай нямецкіх войск, якая прасоўвалася з поўдня.

У Герцагавіне пасля шматдзённых жорсткіх баёў югаслаўскія часці занялі Пасушша і праследуюць праціўніка, які адступае ў напрамку Шырокі Брэг і Мостар.

У Славеніі, адбіўшы варожае наступленне, югаслаўскія часці, праследуючы праціўніка, уварваліся ў Качэўе, дзе вядуцца вулічныя баі.

ПАСЕДЖАННЕ БАЛГАРСКАЙ КАМІСІІ ПА ВЫКАНАННЮ ПАГАДНЕННЯ АБ ПЕРАМІР'І

САФІЯ, 17 лістапада. (ТАСС). Адбылося першае паседжанне совета пры камісары па выкананню пагаднення аб перамір'і.

На совеце разглядалася пытанне аб выкананні ўмоў перамір'я. Совет прыняў рашэнне, згодна якога ўсе рэчы, вывезеныя з тэрыторыі Югаславіі і Грэцыі дзяржаўнымі, грамадскімі, кааператыўнымі арганізацыямі і ўстановамі, а таксама афіцыяльнымі і прыватнымі асобамі ў перыяд акупацыі балгарскімі войскамі, павінны быць зарэгістрыраваны афіцыяльнымі і прыватнымі асобамі ў пяцідзённы тэрмін.

ФІНЛЯНДЫЯ ВЯРТАЕ АБСТАЛЯВАННЕ, ВЫВЕЗЕНАЕ З СОВЕЦКАЙ ТЭРЫТОРЫІ Ў ЧАСЕ ВАЙНЫ

ПЕТРАЗАВОДСК, 18 лістапада. (ТАСС). На падставе артыкула 14 Пагаднення об перамір'і з Фінляндыяй у Петразаводск дастаўлены 75 вагонаў і ў Кандапогу 20 вагонаў з каштоўнасцямі і матэрыяламі, вывезенымі ў Фінляндыю з совецкай тэрыторыі ў часе вайны. Прыбылі электраабсталяванне, лябёдкі, пад'ёмныя краны, ваганеткі, музейныя каштоўнасці і іншае. Уся гэтая маёмасць будзе размеркавана па прадпрыемствах і ўстановах рэспублікі. 10 вагонаў абсталявання атрымлівае Онежскі машынабудаўнічы завод. Частка абсталявання вяртаецца Н-скаму папяроваму камбінату, упраўленню Беламорска-Балтыйскага канала, Шуйскай запані.

НАФТАПРАВОД З КАЛЬКУТЫ Ў КІТАЙ

ЛОНДАН, 20 лістапада. (ТАСС). Лонданскае радыё паведамляе аб будаўніцтве нафтаправода з Калькуты ў Кітай для павелічэння забеспячэння Кітая нафтапрадуктамі. Звыш 800 міль нафтаправода пракладзена ўжо з боку Калькуты. Нафтаправод ідзе ад Калькуты па даліне Брамапутры да ўсходняй Бенгаліі, затым міма чайных плантацый Асама ўздоўж Гімалайскіх гор у Бірму і далей у Кітай.

Адказны рэдактар
В. САМУЦІН.

БЕЛАРУСКАЯ
Дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцягу Філармонія
У памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі імені Маршала Совецкага Саюза К. Е. Варашылава.
СЁННЯ КАНЦЭРТ
ЛАЎРЭАТА БЕЛАРУСКАГА КОНКУРСА ВАКАЛІСТАЎ
Р. А. ПЛОТКІНАЙ.
ПРЫ ЎДЗЕЛЕ АРТЫСТАЎ БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІІ: Е. Я. ЭФРОН (раяль), Б. І. АФАНАСЬЕВА (скрыпка), Н. Н. ПІГУЛЕЎСКАГА і А. А. ЧОРНАУСАВА (вакальны дуэт), Ю. ХІРАСКО і Я. ВІПРЫНСКІ (балет).
Канферансье — Арнольд ГОРСКІ.
Пачатак у 19 гадз. 30 мін. Каса — з 14 гадзін.

Сёння ў кінотэатрах:
КІНОТЭАТР „ПЕРШЫ“ «ДЖУНГЛІ»
КІНОТЭАТР „РАДЗІМА“ «ДЖОРЖ З ДЗІНКІ ДЖАЗА»

БЕЛКАЛЕСПРАМСАЮЗ
аб'яўляе прыём
НА ТРОХМЕСЯЧНЫЯ КУРСЫ БУХГАЛТАРАЎ І ПЛАНАВІКОЎ.
На курсы прымаюцца асобы, якія маюць адукацыю не ніжэй 7 класаў.
Курсанты забяспечваюцца інтэрнатам, двухразовым харчаваннем і стыпендыяй у размеры 250 рублёў у месяц.
ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: Няміга, 31, Белкалеспрамсаюз.

БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА ГАЛОЎХІМЗБЫТА НКХП СССР
АДНАВІЛА СВАЮ ДЗЕЙНАСЦЬ ПА ЗБЫТУ ХІМІЧНАЙ ПРАДУКЦЫІ
ПАШТОВЫ АДРАС КАНТОРЫ: гор. Мінск, Інтэрнацыянальная вуліца, дом 25 (уваход са двара, 3-ці паверх).
РАЗЛІКОВЫ РАХУНАК У ДЗЯРЖБАНКУ № 113002.
Тэлеграфны адрас: Мінск, Галоўхімзбыт.
УСІМ БЫЛЫМ СУПРАЦОЎНІКАМ КАНТОРЫ І СКЛАДАЎ З'ЯВІЦЦА Ў ГАЛОЎХІМЗБЫТ.
ГАЛОЎХІМЗБЫТ.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР
Беларускі Дзяржаўны ордэна Леніна тэатр оперы і балета
У памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі імені Маршала Совецкага Саюза К. Е. Варашылава
26 лістапада КАНЦЭРТ
НАРОДНАГА АРТЫСТА БССР І. М. БАЛОЦІНА.
Партыю раяля выконвае С. Л. ТАЛКАЧОЎ.
Каса з 14 гадзін. ПАЧАТАК у 19 гадз. 30 мінут.

КАНТОРЫ І АДДЗЯЛЕННІ
Дзяржаўнага банка на тэрыторыі Беларускай ССР
прымаюць грашовыя ўклады ад прыватных асоб.
Першапачатковая сума ўклада — 3.000 рублёў, наступныя ўклады сумай не абмежаваны.
Па тэрміновых укладах Дзяржбанк налічае 5 проц. гадавых, па бестэрміновых — 3 проц.
Уклады выплачваюцца бесператкодна ў любой суме па першаму патрабаванню ўкладчыка.
Дзяржбанк гарантуе поўную тайну ўкладаў.
ГРАМАДЗЯНЕ!
Уносячы ў Дзяржбанк ва ўклад свае грашовыя зберажэнні, вы, апрача асабістай выгады, аказваеце дапамогу ў хутчэйшай перамозе над ворагам.
Беларуская рэспубліканская кантора Дзяржаўнага банка Саюза ССР.

АТ00311 Адрас рэдакцыі і выдавецтва: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149. Адказнага сакратара—150